

LIETUVOS 2007–2013 M. ES STRUKTŪRINĖS PARAMOS PANAUDOJIMO STRATEGIJOS IR JĄ ĮGYVENDINANČIŲ VEIKSMŲ PROGRAMŲ INDĖLIO SIEKIANČIŲ STRATEGIJOS „EUROPA 2020“ TIKSLŲ VERTINIMAS

Galutinė ataskaita

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ES struktūrinės paramos valdymo departamento ES sanglaudos politikos skyrius

2011 m. gegužės 23 d.

 FINANSŲ MINISTERIJA

TURINYS

SANTRUMPŲ SĄRAŠAS.....	4
1. BENDROJI DALIS.....	5
1.1 Vertinimo poreikis	5
1.2 Vertinimo tikslai ir uždaviniai.....	5
1.3 Vertinimo objektas.....	5
1.4 Vertinimo metodika ir kriterijai.....	6
2. ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ PLĖTROS, EKONOMIKOS AUGIMO IR SANGLAUDOS SKATINIMO VEIKSMŲ PROGRAMŲ INDĖLIS SIEKIANČIĄ STRATEGIJĄ „EUROPA 2020“ TIKSLŲ	7
2.1 Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“	7
2.2 Ekonomikos augimo veiksmų programos indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“	9
2.3 Sanglaudos skatinimo veiksmų programos indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“	11
2.4 Apibendrinimas: 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“	14
2.4.1 Europos regioninės plėtros fondo indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“.....	14
2.4.2 Sanglaudos fondo indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“.....	15
2.4.3 Visų veiksmų programų indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“.....	16
REKOMENDACIJOS	21
PRIEDAI	22
LITERATŪROS SĄRAŠAS	45

LENTELIŲ SĄRAŠAS

Lentelė Nr. 1. ŽIP VP indėlis įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ pavyzdines iniciatyvas.....	7
Lentelė Nr. 2. ŽIP VP prioritetų indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“.....	8
Lentelė Nr. 3. EA VP indėlis įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ pavyzdines iniciatyvas.....	10
Lentelė Nr. 4. EA VP prioritetų indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“.....	10
Lentelė Nr. 5. SS VP indėlis įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ pavyzdines iniciatyvas.....	12
Lentelė Nr. 6. SS VP prioritetų indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“.....	13
Lentelė Nr. 7. ERDF indėlis įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ pavyzdines iniciatyvas.....	14
Lentelė Nr. 8. ERDF indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“.....	15
Lentelė Nr. 9. SF indėlis įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ pavyzdines iniciatyvas.....	15
Lentelė Nr. 10. SF indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“.....	16
Lentelė Nr. 11. VP indėlis įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ pavyzdines iniciatyvas.....	17
Lentelė Nr. 12. VP indėlis įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ prioritetus.....	18
Lentelė Nr. 13. Apibendrintas ŽIP VP, EA VP ir SS VP indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“.....	19
Lentelė Nr. 14. Apibendrintas ESF, ERPF ir SF indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“.....	19
Lentelė Nr. 15. VP prioritetų indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“.....	20

SANTRUMPŲ SĄRAŠAS

Ekonomikos augimo veiksmų programa – EA VP

Europos regioninės plėtros fondas – ERPF

Europos sąjunga – ES

Europos socialinis fondas – ESF

Sanglaudos fondas – SF

Sanglaudos skatinimo veiksmų programa – SS VP

Veiksmų programa (-os) – VP

Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programa – ŽIP VP

1. BENDROJI DALIS

1.1 Vertinimo poreikis

„Strategijoje „Europa 2020“ parodyta, ką turime padaryti šiandien ir rytoj“.

J. M. Barroso, Europos Sąjungos Komisijos pirmininkas

Strategija „Europa 2020“, keičianti Lisabonos strategiją, nubrėžia naujas gaires Europos Sąjungoje (toliau – ES) iki 2020 m. bei nustato pagrindinius ES tikslus, siekiant kuo greičiau įveikti ekonominę ir finansų krizę, užtikrinti pažangų, tvarų ir integracinį augimą, pasiekti aukštą užimtumo lygį, našumą ir socialinę sanglaudą ES. Siekiant šių tikslų ypatingas vaidmuo tenka ES sanglaudos politikai, kuri bus vienas svarbiausių strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo priemonių ir finansinių šaltinių.

Atsižvelgiant į tai, kad strategija „Europa 2020“ patvirtinta 2010 m., o 2007–2013 m. laikotarpiu Lietuvos gaunamos ES struktūrinės paramos panaudojimas jau suplanuotas ir didžioji dalis šios paramos jau paskirstyta, svarbu atlikti vertinimą, kurio metu būtų nustatyta, kiek ir prie kurių strategijos „Europa 2020“ tikslų, prioritetų ir pavyzdinių iniciatyvų įgyvendinimo prisideda Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategija konvergencijos tikslui įgyvendinti ir ją įgyvendinančios Žmogiškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo ir Sanglaudos skatinimo veiksmų programos. Taip pat vertinimo metu siekiama identifikuoti, kokių veiksmų derėtų imtis planuojant 2014–2020 m. ES struktūrinės paramos panaudojimą Lietuvoje siekiant, kad ES sanglaudos politikos įgyvendinimas šalyje kuo labiau prisidėtų prie strategijos „Europa 2020“ tikslų įgyvendinimo.

1.2 Vertinimo tikslai ir uždaviniai

Pagrindinis šio vertinimo tikslas – įvertinti, kiek ir kokiose srityse 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimas Lietuvoje prisideda prie strategijos „Europa 2020“ tikslų įgyvendinimo.

Vertinimo uždaviniai:

- nustatyti, kurie Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategijos konvergencijos tikslui įgyvendinti ir ją įgyvendinančių veiksmų programų (Žmogiškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo ir Sanglaudos skatinimo) prioritetai prisideda prie strategijos „Europa 2020“ tikslų, prioritetų ir pavyzdinių iniciatyvų įgyvendinimo;
- nustatyti, kiek 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos lėšų prisideda prie strategijos „Europa 2020“;
- pateikti rekomendacijas dėl 2014–2020 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo Lietuvoje planavimo, kad būtų kuo labiau prisidedama prie strategijos „Europa 2020“ tikslų įgyvendinimo.

1.3 Vertinimo objektas

Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją konvergencijos tikslui įgyvendinti

įgyvendinančios Žmogiškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo ir Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir strategija „Europa 2020“.

1.4 Vertinimo metodika ir kriterijai

Vertinant 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo indėlį įgyvendinant strategiją „Europa 2020“ analizuotos 176 Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją konvergencijos tikslui įgyvendinti įgyvendinančių Žmogiškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo ir Sanglaudos skatinimo veiksmų programų (toliau – veiksmų programos) priemonės (išskyrus techninės paramos prioritetų priemones), patvirtintos iki 2011 m. vasario 1 d., strategija „Europa 2020“ ir jos pavyzdinės iniciatyvos: „Inovacijų sąjunga“, „Judus jaunimas“, „Europos skaitmeninė darbotvarkė“, „Tausiai išteklius naudojanti Europa“, „Globalizacijos erai pritaikyta pramonės politika“, „Naujų įgūdžių ir darbo vietų kūrimo darbotvarkė“ ir „Europos kovos su skurdu planas“. Analizės, kuri buvo atliekama naudojant loginės ir palyginamosios analizės metodus, metu nagrinėta, ar veiksmų programų priemonių remiamos veiklos tiesiogiai yra suderinamos su veiklomis, išdėstytomis strategijoje „Europa 2020“ ir jos pavyzdinėse iniciatyvose, t.y. analizuojamas veiklų suderinamumas. Papildomu analizės šaltiniu pasirinktas Europos Komisijos komunikatas „Regioninės politikos įnašas į tvarų augimą, įgyvendinant strategiją „Europa 2020“, kuriame detalizuojama, kaip Europos Komisija supranta ES sanglaudos politikos (kuri didžiąja dalimi įgyvendinama ES struktūrinės paramos lėšomis) indėlį, siekiant strategijos „Europa 2020“ tvaraus augimo tikslo¹.

Įvertinant tai, jog tam tikros pavyzdinės iniciatyvos (kaip, pavyzdžiui, „Judus jaunimas“ ir „Naujų įgūdžių ir darbo vietų kūrimo darbotvarkė“) ir atitinkamai tam tikros jų veiklos tarpusavyje yra glaudžiai susijusios, iš dalies persidengia, atliekant veiksmų programų priemonių priskyrimą prie atitinkamos strategijos „Europa 2020“ pavyzdinės iniciatyvos remtasi principu „viena priemonė – viena pavyzdinė iniciatyva“, t.y. jei vertinama atitinkama veiksmų programų priemonė yra susijusi su keliomis pavyzdinėmis iniciatyvomis, ji yra priskiriama prie tos pavyzdinės iniciatyvos įgyvendinimo, kurios veiklos, vertintojų nuomone, dominuoja atitinkamoje priemonėje. Pažymėtina, jog kilus abejonėms dėl priemonės veiklų priskyrimo strategijai „Europa 2020“ ir jos pavyzdinių iniciatyvų veikloms, buvo analizuojami pagal atitinkamą priemonę finansuojami projektai ir jų veiklos².

<p>Suderinamumo kriterijus – Žmogiškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo ir Sanglaudos skatinimo veiksmų programų priemonių veiklos tiesiogiai suderinamos su strategijos „Europa 2020“ ir jos pavyzdinių iniciatyvų veiklomis.</p>

¹ Pavyzdžiui, investicijos į integruotą pakrančių ir upių baseinų valdymą ar vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemas nėra tiesiogiai išskirtos pavyzdinėje iniciatyvoje „Tausiai išteklius naudojanti Europa“, tačiau komunikate – tai svarbi prie strategijos įgyvendinimo prisidedanti ES struktūrinės paramos lėšomis finansuotina sritis.

² Pavyzdžiui, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos priemonė VP3-3.4-ŪM-01-K „Energijos gamybos efektyvumo didinimas“ nebuvo priskirta kaip prisidedanti prie tvaraus augimo tikslo, nes pagal ją finansuojamuose projektuose parama skiriama dujas naudosiančių elektrinių statybai, kurios nėra priskiriamos tausiai gamtos išteklius naudojančių elektrinių kategorijai. Šis principas taikytas ir kitų analizuotų priemonių atveju.

2. ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ PLĖTROS, EKONOMIKOS AUGIMO IR SANGLAUDOS SKATINIMO VEIKSMŲ PROGRAMŲ INDĖLIS SIEKIANT STRATEGIJOS „EUROPA 2020“ TIKSLŲ

2007–2013 m. laikotarpiu ES struktūrinė parama Lietuvai teikiama pagal Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją konvergencijos tikslui įgyvendinti ir ją įgyvendinančias veiksmų programas. Įgyvendinant Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programą pagrindinis dėmesys skiriamas investicijoms į žmogiškąjį kapitalą, siekiant didinti užimtumą ir socialinę aprėptį, skatinti mokymąsi visą gyvenimą, didinti tyrėjų potencialą ir efektyvinti viešąjį administravimą. Ekonomikos augimo veiksmų programos įgyvendinimu siekiama didinti šalies verslo produktyvumą, skatinti ūkio konkurencingumą, mokslinių tyrimų ir technologinės bei informacinės visuomenės plėtrą, tobulinti energetikos ir transporto infrastruktūrą. Sanglaudos skatinimo veiksmų programa siekiama efektyviau išnaudoti vietos plėtros potencialą, užtikrinti kokybiškas ir prieinamas viešąsias paslaugas, gerinti gyvenimo kokybę ir skatinti darnų vystymąsi.

2.1 Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“

Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, finansuojamos Europos socialinio fondo (toliau – ESF) lėšomis, analizė parodė, kad 50 iš 59 analizuotų priemonių tiesiogiai prisideda prie strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo, kas sudaro 88,56 proc. ES lėšų, skirtų analizuojamos veiksmų programos įgyvendinimui. Įgyvendinant minėtąją programą prisidedama prie visų trijų strategijos „Europa 2020“ prioritetų – pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo – įgyvendinimo, tačiau skirtinga apimtimi. Daugiausia prisidedama prie integracinio augimo prioriteto įgyvendinimo (beveik 50 proc. visų ESF lėšų, skirtų Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programai įgyvendinti). Tuo tarpu mažiausiai – prie tvaraus augimo prioriteto (šiek tiek daugiau nei 2 proc. visų ESF lėšų, skirtų Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programai įgyvendinti).

Įgyvendinant Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programą daugiausiai prisidedama prie pastarųjų Strategijos tikslų įgyvendinimo:

- padidinti 20–64 metų amžiaus gyventojų užimtumą nuo 69 proc. iki 75 proc.;
- mokyklos nebaigusių asmenų dalį sumažinti nuo 15 proc. iki 10 proc.;
- 20 mln. sumažinti asmenų, gyvenančių žemiau skurdo ribos, skaičių.

Minėtoji veiksmų programa tiesiogiai prisideda prie penkių strategijos „Europa 2020“ pavyzdinių iniciatyvų įgyvendinimo. Detalesnė informacija apie ŽIP VP indėlį įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ pavyzdines iniciatyvas pateikiama lentelėje Nr. 1.

Lentelė Nr. 1. ŽIP VP indėlis įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ pavyzdines iniciatyvas

Strategijos „Europa 2020“ pavyzdinė iniciatyva	ŽIP VP prioritetas	ŽIP VP priemonių, prisidedančių prie strategijos „Europa	ŽIP VP prioritetams skirtos lėšos, prisidedančios prie strategijos	ŽIP VP prioritetams skirtos lėšos, prisidedančios prie strategijos

			2020“, skaičius	„Europa 2020“, Lt	„Europa 2020“, proc. ³
1.	„Inovacijų sąjunga“	1.3 Tyrėjų gebėjimų stiprinimas.	9	407 452 843	13,03
2.	„Judus jaunimas“	1.2 Mokymasis visą gyvenimą.	16	771 205 345	24,66
3.	„Globalizacijos erai pritaikyta pramonės politika“	1.1 Kokybiškas užimtumas ir socialinė aprėptis; 1.4 Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas.	4	63 930 873	2,04
4.	„Naujų įgūdžių ir darbo vietų kūrimo darbotvarkė“	1.1 Kokybiškas užimtumas ir socialinė aprėptis; 1.2 Mokymasis visą gyvenimą; 1.4 Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas.	16	887 117 434	28,36
5.	„Europos kovos su skurdu planas“	1.1 Kokybiškas užimtumas ir socialinė aprėptis.	5	640 101 866	20,47
Iš viso:			50	2 769 808 361	88,56

Analizuojant Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos suderinamumą su strategija „Europa 2020“ iš veiksmų programos prioritetų perspektyvos pastebima, kad visi veiksmų programos prioritetai yra didžia dalimi suderinami su Strategijos tikslais ir prioritetais (žr. lentelę Nr. 2). Mažiausiai prie Strategijos įgyvendinimo prisideda prioritetas *Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas*. Tai sietina su tuo, kad tam tikros šio prioriteto priemonės yra susijusios su viešojo administravimo sistemos tobulinimu, kuris tik iš dalies tiesiogiai susijęs su strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimu.

Lentelė Nr. 2. ŽIP VP prioritetų indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“

	ŽIP VP prioritetas	2007–2013 m. ES struktūrinės paramos lėšos, skirtos veiksmų programos prioritetams, Lt	ŽIP VP prioritetams skirtos lėšos, prisidedančios prie strategijos „Europa 2020“, Lt	ŽIP VP prioritetams skirtos lėšos, prisidedančios prie strategijos „Europa 2020“, proc.
1.	<i>Kokybiškas užimtumas ir socialinė aprėptis</i>	1 286 693 188	1 284 805 973	99,85
2.	<i>Mokymasis visą gyvenimą</i>	879 240 345	879 240 345	100
3.	<i>Tyrėjų gebėjimų ugdymas</i>	407 452 843	407 452 843	100
4.	<i>Administracinių gebėjimų stiprinimas ir</i>	554 360 541	198 309 200	35,77

³ Lentelės skiltyje pateikiamas procentinis pasiskirstymas nuo veiksmų programai skirtų lėšų, prisidedančių prie strategijos „Europa 2020“. Taip pat taikoma lentelėms Nr. 3 ir Nr. 5.

	<i>viešojo administravimo efektyvumo didinimas</i>			
Iš viso:		3 127 746 917⁴	2 769 808 361	88,56

Apibendrinant galima teigti, kad prie strategijos „Europa 2020“ Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos įgyvendinimas daugiausiai prisideda tokiose srityse, kaip mokymasis visą gyvenimą, naujų įgūdžių įgijimas ir kvalifikacijos tobulinimas, švietimo kokybės gerinimas, užimtumo didinimas ir socialinės atskirties mažinimas. Žemiau pateikiama detalesnė informacija apie tai, prie kokių veiklos sričių, išdėstytų strategijos „Europa 2020“ pavyzdinėse iniciatyvose, prisideda ši veiksmų programa:

- „*Inovacijų sąjunga*“ – mokslinės informacijos prieinamumas ir sklaida, mokslo institucijų ir verslo, privačių įmonių bendradarbiavimas.
- „*Judus jaunimas*“ – studentų mobilumo skatinimas, studijų programų pritaikymas prie darbo rinkos poreikių, priemonės, kuriomis skatinama sumažinti mokyklas nebaigiančių moksleivių skaičių bei aukštojo mokslo prieinamumo ir kokybės gerinimas.
- „*Globalizacijos erai pritaikyta pramonės politika*“ – įmonių socialinės atsakomybės skatinimas, verslo galimybių gauti finansavimą labai mažoms ir mažoms įmonėms gerinimas, administracinės naštos mažinimas ir viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės plėtojimas.
- „*Naujų įgūdžių ir darbo vietų kūrimo darbotvarkė*“ – lanksčių darbo formų diegimas, naujų įgūdžių, reikalingų prisitaikyti prie kintančių darbo rinkos pokyčių, įgijimas, kvalifikacijos tobulinimas ir kompetencijų ugdymas.
- „*Europos kovos su skurdu planas*“ – specialių priemonių, skirtų tam tikrų rizikos grupių (pavyzdžiui, neįgalųjų, bedarbių ir kt.) problemoms spręsti, jų integracijai darbo rinkoje didinti, įgyvendinimas, socialinės įtraukties didinimas ir nediskriminacijos mažinimas.

2.2 Ekonomikos augimo veiksmų programos indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“

Ekonomikos augimo veiksmų programos, finansuojamos Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo lėšomis, analizė parodė, kad **44** iš 53 analizuotų priemonių tiesiogiai prisideda prie strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo, kas sudaro **82,25** proc. ES lėšų, skirtų analizuojamai veiksmų programai įgyvendinti. Įgyvendinant šią programą prisidedama prie dviejų strategijos „Europa 2020“ prioritetų – pažangaus ir tvaraus augimo – įgyvendinimo, tačiau skirtinga apimtimi: atitinkamai 25,3 proc. ir 57 proc. visų ES fondų lėšų, skirtų Ekonomikos augimo veiksmų programai. Tuo tarpu veiksmų programos tiesioginis prisidėjimas prie strategijos „Europa 2020“ integracinio augimo prioriteto vertinimo metu nebuvo nustatytas.

⁴ Numatytos lėšos pagal vertinimo metu aktualiausią Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos priedą (Žin., 2010, Nr. 90-4778).

Ekonomikos augimo veiksmų programa daugiausiai prisideda prie šio strategijos „Europa 2020“ tikslo – 3 proc. ES BVP turėtų būti investuojami į MTTP – įgyvendinimo.

Igyvendinant minėtąją veiksmų programą tiesiogiai prisidedama prie keturių strategijos „Europa 2020“ pavyzdinių iniciatyvų. Detalesnė informacija apie EA VP indėlį įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ pavyzdines iniciatyvas pateikiama lentelėje Nr. 3.

Lentelė Nr. 3. EA VP indėlis įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ pavyzdines iniciatyvas

	Strategijos „Europa 2020“ pavyzdinė iniciatyva	EA VP prioritetas	EA VP priemonių, prisidedančių prie strategijos „Europa 2020“, skaičius	EA VP prioritetams skirtos lėšos, prisidedančios prie strategijos „Europa 2020“, Lt	EA VP prioritetams skirtos lėšos, prisidedančios prie strategijos „Europa 2020“, proc.
1.	„Inovacijų sąjunga“	2.1 Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra.	12	1 844 442 161	17,49
2.	„Europos skaitmeninė darbotvarkė“	2.3 Informacinė visuomenė visiems.	15	820 042 712	7,78
3.	„Globalizacijos erai pritaikyta pramonės politika“	2.2 Verslo produktyvumo didinimas ir aplinkos verslui gerinimas; 2.4 Esminė ekonominė infrastruktūra; 2.5 Transeuropinių transporto tinklų plėtra.	16	5 830 748 518	55,29
4.	„Tausiai išteklius naudojanti Europa“	2.4 Esminė ekonominė infrastruktūra.	1	178 080 088	1,69
Iš viso:			44	8 673 313 479	82,25

Analizuojant Ekonomikos augimo veiksmų programos atitikimą strategijai „Europa 2020“ iš veiksmų programos prioritetų perspektyvos pastebima, kad praktiškai visi veiksmų programos prioritetai didele dalimi atitinka Strategijos tikslus ir prioritetus (žr. lentelę Nr. 4). Mažiausiai prie Strategijos įgyvendinimo prisideda 4 prioritetas *Esminė ekonominė infrastruktūra*. Tai galima paaiškinti tuo, kad tam tikros šio prioriteto priemonės yra susijusios su išskirtinai nacionaliniais investicijų poreikiais, kurie netiesiogiai susiję su strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimu. Be to, nacionaliniu požiūriu ES sanglaudos politikos lėšos yra investuojamos ir į tas sritis, kurios nėra tiesioginiai siejamos su strategija „Europa 2020“.

Lentelė Nr. 4. EA VP prioritetų indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“

EA VP prioritetas	2007–2013 m. ES struktūrinės paramos lėšos, skirtos veiksmų programos	EA VP prioritetams skirtos lėšos, prisidedančios prie strategijos „Europa	EA VP prioritetams skirtos lėšos, prisidedančios prie strategijos „Europa

		prioritetams, Lt	2020“, Lt	2020“, proc.
1.	<i>Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra</i>	1 844 442 161	1 844 442 161	100
2.	<i>Verslo produktyvumo didinimas ir aplinkos verslui gerinimas</i>	2 090 771 029	1 836 640 760	87,85
3.	<i>Informacinė visuomenė visiems</i>	828 971 962	820 042 712	98,92
4.	<i>Esminė ekonominė infrastruktūra</i>	2 025 960 578	417 383 178	20,60
5.	<i>Transeuropinių transporto tinklų plėtra</i>	3 754 804 668	3 754 804 668	100
Iš viso:		10 544 950 398⁵	8 673 313 479	82,25

Apibendrinant galima teigti, kad prie strategijos „Europa 2020“ Ekonomikos augimo veiksmų programa daugiausiai prisideda tokiose srityse, kaip transeuropinių tinklų plėtra, investicijos į mokslinius tyrimus ir inovacijas, informacinė visuomenė, verslo produktyvumo skatinimas ir palankios aplinkos verslui kūrimas bei esminė ekonominė infrastruktūra. Žemiau pateikiama detalesnė informacija apie tai, prie kokių veiklos sričių, išdėstytų strategijos „Europa 2020“ pavyzdinėse iniciatyvose, prisideda Ekonomikos augimo veiksmų programos įgyvendinimas:

- „*Inovacijų sąjunga*“ – inovacijų skatinimas, viešos ir privačios mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros stiprinimas, kuriant ir plėtojant aukšto lygio mokslinių tyrimų ir kompetencijos centrus, mokslo ir studijų infrastruktūrą bei žinių apie mokslinius tyrimus, technologijas ir inovacijas sklaidą, mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros didinimas privačiame sektoriuje gerinant žinių ir technologijų sklaidos terpę, verslo ir mokslo bendradarbiavimą mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros srityje skatinimas.
- „*Globalizacijos erai pritaikyta pramonės politika*“ – infrastruktūros (energijos, transporto ir kt.) atnaujinimas ir modernizavimas, tarpvalstybinių transporto tinklų tobulinimas, verslo galimybių plėtimas, skatinant įmonių investicijas, prieinamumą prie skirtingų finansavimo šaltinių, konsultavimo ir rinkodaros paslaugos ieškant užsienio rinkų.
- „*Tausiai išteklius naudojanti Europa*“ – pagrindinių energijos išteklių tiekimo saugumo užtikrinimas ir efektyvesnis energijos naudojimas.
- „*Europos skaitmeninė darbotvarkė*“ – elektroninės viešosios paslaugos, intelektualios valdymo sistemos, kūrybinio ir kultūrinio turinio skaitmeninimas, įvairių elektroninių sprendimų verslui viešajam sektoriui ir piliečiams plėtojimas, elektroninio mokymosi, valdžios, sveikatos, plačiajuosčių elektroninio ryšio tinklų ir saugios elektroninių tinklų infrastruktūros plėtojimas.

2.3 Sanglaudos skatinimo veiksmų programos indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“

Sanglaudos skatinimo veiksmų programos, finansuojamos Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos

⁵ Numatytos lėšos pagal vertinimo metu aktualiausią Ekonomikos augimo veiksmų programos priedą (Žin., 2010, Nr. 142-7294).

fondo lėšomis, analizė parodė, kad 49 iš 64 analizuotų priemonių tiesiogiai prisideda prie strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo, kas sudaro apie 79 proc. ES lėšų, skirtų analizuojamai veiksmų programai įgyvendinti. Šia programa prisidedama prie dviejų strategijos „Europa 2020“ prioritetų – tvaraus ir integracinio augimo – įgyvendinimo, tačiau skirtinga apimtimi. Daugiausia prisidedama prie tvaraus augimo prioriteto įgyvendinimo (56 proc. visų ES fondų lėšų, skirtų Sanglaudos skatinimo veiksmų programai įgyvendinti).

Įgyvendinant Sanglaudos skatinimo veiksmų programą labiausiai prisidedama prie šių Strategijos tikslų:

- 20 proc. sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą, 20 proc. padidinti energijos gamybą iš atsinaujinančių energijos šaltinių, 20 proc. padidinti energijos vartojimo efektyvumą;
- 20 mln. sumažinti asmenų, gyvenančių žemiau skurdo ribos, skaičių.

Minėtosios veiksmų programos įgyvendinimas tiesiogiai prisideda prie dviejų strategijos „Europa 2020“ pavyzdinių iniciatyvų įgyvendinimo. Detalesnė informacija apie SS VP indėlių įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ pavyzdines iniciatyvas pateikiama lentelėje Nr. 5.

Lentelė Nr. 5. SS VP indėlis įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ pavyzdines iniciatyvas

	Strategijos „Europa 2020“ pavyzdinė iniciatyva	SS VP prioritetas	SS VP priemonių, prisidedančių prie strategijos „Europa 2020“, skaičius	SS VP prioritetams skirtos lėšos, prisidedančios prie strategijos „Europa 2020“, Lt	SS VP prioritetams skirtos lėšos, prisidedančios prie strategijos „Europa 2020“, proc.
1.	„Tausiai išteklius naudojanti Europa“	3.1 Vietinė ir urbanistinė plėtra, kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimas bei pritaikymas turizmo plėtrai; 3.3 Aplinka ir darnus vystymasis.	18	5 032 286 585	55,98
2.	„Europos kovos su skurdu planas“	3.2 Viešųjų paslaugų kokybė ir prieinamumas: sveikatos, švietimo ir socialinė infrastruktūra.	31	2 083 357 830	23,17
Iš viso:			49	7 115 644 415	79,15

Analizuojant Sanglaudos skatinimo veiksmų programos suderinamumą su strategija „Europa 2020“ iš veiksmų programos prioritetų perspektyvos pastebima, kad veiksmų programos prioritetai yra suderinami su Strategijos tikslais ir prioritetais (žr. lentelę Nr. 6). Mažiausiai prie Strategijos įgyvendinimo prisideda prioritetas *Vietinė ir urbanistinė plėtra, kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimas bei pritaikymas turizmo plėtrai*. Tai sietina su tuo, kad daugiau negu pusė šio prioriteto priemonių yra susijusios su regioninių ekonomikos augimo centrų ir probleminių teritorijų plėtra, prielaidų spartesnei ūkinės veiklos diversifikacijai sudarymu, turizmo skatinimu, kas tiesiogiai neprisideda prie strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo.

Lentelė Nr. 6. SS VP prioritetų indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“

	SS VP prioritetas	2007–2013 m. ES struktūrinės paramos lėšos, skirtos veiksmų programos prioritetams, Lt	SS VP prioritetams skirtos lėšos, prisidedančios prie strategijos „Europa 2020“, Lt	SS VP prioritetams skirtos lėšos, prisidedančios prie strategijos „Europa 2020“, proc.
1.	<i>Vietinė ir urbanistinė plėtra, kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimas bei pritaikymas turizmo plėtrai</i>	2 920 303 369	1 194 200 020	40,89
2.	<i>Viešųjų paslaugų kokybė ir prieinamumas: sveikatos, švietimo ir socialinė infrastruktūra</i>	2 173 917 080	2 083 357 830	95,83
3.	<i>Aplinka ir darnus vystymasis</i>	3 895 171 201	3 838 086 565	98,53
	Iš viso:	8 989 391 650⁶	7 115 644 415	79,15

Pažymėtina, kad remiantis vertintojų ekspertine nuomone, pagal Sanglaudos skatinimo veiksmų programą finansuojama socialinės, švietimo ir sveikatos infrastruktūros plėtra priskirta sritims, tiesiogiai prisidedančioms prie strategijos „Europa 2020“ integracinio augimo tikslo siekimo⁷. Tai sietina su tuo, kad pavyzdinėje iniciatyvoje „*Europos kovos su skurdu planas*“ socialinės, sveikatos ir švietimo infrastruktūros plėtra išskirta kaip 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu prisidedanti prie minėtosios pavyzdinės iniciatyvos tikslų siekimo, ypač mažiau išsivysčiusiose valstybėse narėse. Kadangi iniciatyvos aprašyme nurodoma, kad šis teiginys neturėtų lemti išankstinių nuostatų dėl ES struktūrinės paramos finansuotinių sričių naujajame programavimo laikotarpyje, atkreiptinas dėmesys, kad po 2013 m. Lietuvai svarbi socialinės, švietimo ir sveikatos infrastruktūros plėtra gali būti neįtraukta į Europos Komisijos siūlomų ES struktūrinės paramos remtinų prioritetų, prisidedančių prie strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo, sąrašą.

Apibendrinant galima teigti, kad prie strategijos „Europa 2020“ Sanglaudos skatinimo veiksmų programa daugiausiai prisideda tausaus įvairių gamtos išteklių naudojimo ir socialinės, švietimo ir sveikatos infrastruktūros plėtros srityse. Žemiau pateikiama detalesnė informacija apie tai, prie kokių veiklos sričių, išdėstytų strategijos „Europa 2020“ pavyzdinėse iniciatyvose, prisideda Sanglaudos skatinimo veiksmų programa:

- „*Tausiai išteklius naudojanti Europa*“ – viešosios paskirties pastatų ir daugiabučių namų modernizavimas, didinant jų energijos vartojimo efektyvumą, gamtos išteklių išsaugojimas ir tausūs jų naudojimas, ekosistemų išsaugojimas, integruotas pakrančių ir upių baseinų valdymas, efektyvesnis atliekų perdirbimas, mažai anglies dvideginio išmetančios ekonomikos skatinimas;

⁶ Numatytos lėšos pagal aktualiausią Sanglaudos skatinimo veiksmų programos priedą (Žin., 2010, Nr. 158-8046).

⁷ Pažymėtina, kad šios investicijos nebuvo priskiriamos investicijoms, prisidedančioms prie Lisabonos strategijos (strategijos „Europa 2020“ pirmakės) įgyvendinimo.

- „Europos kovos su skurdu planas“ – ligų profilaktika, sveikatos ir socialinių paslaugų prieinamumo užtikrinimas, investicijos į socialinę, švietimo ir sveikatos infrastruktūrą.

2.4 Apibendrinimas: 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“

Šioje dalyje pateikiama apibendrinta informacija apie 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos indėlių įgyvendinant strategiją „Europa 2020“ per veiksmų programų ir ES fondų prizmę. Atsižvelgiant į tai, kad Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programa yra finansuojama tik Europos socialinio fondo lėšomis, apibendrinta šio fondo informacija yra pateikta 2.1 poskirsnyje.

2.4.1 Europos regioninės plėtros fondo indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“

81 iš 104 analizuotų priemonių, finansuojamų Europos regioninės plėtros fondo (toliau – ERPF) lėšomis, tiesiogiai prisideda prie strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo, kas sudaro **68,96** proc. visų fondo lėšų. ERPF lėšomis finansuojamų priemonių įgyvendinimas tam tikra apimtimi prisideda prie visų trijų Strategijos prioritetų. Visgi didžiausias indėlis pastebimas įgyvendinant tvaraus augimo prioritetą ir šias pavyzdines iniciatyvas: „Europos kovos su skurdu planas“, „Globalizacijos erai pritaikyta pramonės politika“ ir „Inovacijų sąjunga“ (žr. lentelę Nr. 7). ERPF indėlis svarus plėtojant sveikatos, socialinę ir švietimo infrastruktūrą bei investuojant į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą.

Lentelė Nr. 7. ERDF indėlis įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ pavyzdines iniciatyvas

	Strategijos „Europa 2020“ pavyzdinė iniciatyva	VP prioritetas	VP priemonių, prisidedančių prie strategijos „Europa 2020“, skaičius	VP prioritetams skirtos lėšos, prisidedančios prie strategijos „Europa 2020“, Lt
1.	„Inovacijų sąjunga“	2.1 Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra.	12	1 844 442 161
2.	„Europos skaitmeninė darbotvarkė“	2.3 Informacinė visuomenė visiems.	15	820 042 712
3.	„Tausiai išteklius naudojanti Europa“	2.4 Esminė ekonominė infrastruktūra; 3.1 Vietinė ir urbanistinė plėtra, kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimas bei pritaikymas turizmo plėtrai.	12	1 372 280 108
4.	„Globalizacijos erai pritaikyta pramonės politika“	2.2 Verslo produktyvumo didinimas ir aplinkos verslui gerinimas; 2.4 Esminė ekonominė infrastruktūra.	11	2 075 943 850

5.	„Europos kovos su skurdu planas“	3.2 Viešųjų paslaugų kokybė ir prieinamumas: sveikatos, švietimo ir socialinė infrastruktūra.	31	2 083 357 830
Iš viso:			81	8 196 066 661

Lentelė Nr. 8. ERDF indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“

	VP prioritetas	2007–2013 m. ES struktūrinės paramos lėšos, skirtos veiksmų programos prioritetams, Lt	VP prioritetams skirtos lėšos, prisidedančios prie strategijos „Europa 2020“, Lt	VP prioritetams skirtos lėšos, prisidedančios prie strategijos „Europa 2020“, proc.
1.	2.1 Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra	1 844 442 161	1 844 442 161	100
2.	2.2 Verslo produktyvumo didinimas ir aplinkos verslui gerinimas	2 090 771 029	1 836 640 760	87,85
3.	2.3 Informacinė visuomenė visiems	828 971 962	820 042 712	98,92
4.	2.4 Esminė ekonominė infrastruktūra	2 025 960 578	417 383 178	20,60
5.	3.1 Vietinė ir urbanistinė plėtra, kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimas bei pritaikymas turizmo plėtrai	2 920 303 369	1 194 200 020	40,89
6.	3.2 Viešųjų paslaugų kokybė ir prieinamumas: sveikatos, švietimo ir socialinė infrastruktūra	2 173 917 080	2 083 357 830	95,83
Iš viso:		11 884 366 179	8 196 066 661	68,96

2.4.2 Sanglaudos fondo indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“

12 iš 13 analizuotų priemonių, finansuojamų Sanglaudos fondo (toliau – SF) lėšomis, prisideda prie strategijos „Europa 2020“, kas sudaro **99,25** proc. fondo lėšų. Pažymėtina, kad visos SF lėšomis finansuojamos priemonės prisideda prie dviejų pavyzdinių iniciatyvų (žr. lentelę Nr. 9), įgyvendinančių tvaraus augimo prioritetą, įgyvendinimo. SF indėlis ypač svarus transporto ir energetikos infrastruktūros modernizavimo, aplinkos apsaugos, energetinio efektyvumo didinimo srityse.

Lentelė Nr. 9. SF indėlis įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ pavyzdines iniciatyvas

	Strategijos „Europa 2020“ pavyzdinė iniciatyva	VP prioritetas	VP priemonių, prisidedančių prie strategijos „Europa 2020“, skaičius	VP prioritetams skirtos lėšos, prisidedančios prie strategijos „Europa 2020“, Lt
1.	„Globalizacijos erai pritaikyta pramonės politika“	2.5 Transeuropinių transporto tinklų plėtra.	5	3 754 804 668
2.	„Tausiai išteklius naudojanti Europa“	3.3 Aplinka ir darnus vystymasis.	7	3 838 086 565
Iš viso:			12	7 592 891 233

Lentelė Nr. 10. SF indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“

	VP prioritetas	2007–2013 m. ES struktūrinės paramos lėšos, skirtos veiksmų programos prioritetams, Lt	VP prioritetams skirtos lėšos, prisidedančios prie strategijos „Europa 2020“, Lt	VP prioritetams skirtos lėšos, prisidedančios prie strategijos „Europa 2020“, proc.
1.	2.5 Transeuropinių transporto tinklų plėtra	3 754 804 668	3 754 804 668	100
2.	3.3 Aplinka ir darnus vystymasis	3 895 171 201	3 838 086 565	98,53
Iš viso:		7 649 975 869	7 592 891 233	99,25

2.4.3 Visų veiksmų programų indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“

Taigi **143** iš 176 analizuotų veiksmų programų priemonių tiesiogiai prisideda prie strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo, kas sudaro **81,89** proc. ES fondų lėšų, skirtų trijų analizuotų veiksmų programų įgyvendinimui. Visos veiksmų programos svariai prisideda prie visų trijų strategijos „Europa 2020“ prioritetų – pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo, tačiau skirtinga apimtimi. Daugiausia ES fondų lėšų prisideda prie „Tausiai išteklius naudojančios Europos“, „Globalizacijos erai pritaikytos pramonės politikos“ ir „Inovacijų sąjungos“ pavyzdinių iniciatyvų (žr. lentelę Nr. 11). Tai sąlygoja, kad daugiau kaip pusė (**59,84 proc.**) visų ES fondų lėšų (vertinant bendrą procentinį lėšų pasiskirstymą), prisidedančių prie strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo, prisideda prie antrojo Strategijos prioriteto – tvarus augimas (žr. lentelę Nr. 12). Šiuo atveju struktūrinės investicijos, kurios pagrinde yra „kietosios“, yra nukreiptos į priemonių, kuriomis siekiama tausiai naudoti gamtos išteklius, efektyviau naudoti energiją, perdirbti atliekas, gerinti ir modernizuoti infrastruktūrą (energijos, transporto ir kt.), skatinti verslo plėtrą ir kt. įgyvendinimą. Tuo tarpu ES fondų indėlis siekiant pažangaus ir integracinio augimo yra apylygis – atitinkamai 20,71 proc. ir 19,45 proc. (vertinant bendrą procentinį lėšų pasiskirstymą). Veiksmų programų įgyvendinimas tam tikra apimtimi prisideda prie visų strategijos „Europa 2020“ tikslų įgyvendinimo. Visgi didžiausias indėlis pastebimas siekiant šių tikslų: 20 proc. sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą, 20 proc. padidinti energijos gamybą iš atsinaujinančių energijos šaltinių, 20 proc. padidinti energijos vartojimo efektyvumą; 3 proc. ES BVP turėtų būti investuojami į MTTP; 20 mln. sumažinti asmenų, gyvenančių žemiau skurdo ribos, skaičių.

Kitos esminės išvados:

- veiksmų programų lygmeniu labiausiai prie strategijos „Europa 2020“ prisideda ŽIP VP – beveik 90 proc. visų ES lėšų, skirtų šiai programai įgyvendinti (žr. lentelę Nr. 13);
- ES fondų lygmeniu didžiausias yra SF indėlis – 99,25 proc. visų fondo lėšų (žr. lentelę Nr. 14);
- keturi veiksmų programų prioritetai – *Mokymasis visą gyvenimą (ŽIP VP)*, *Tyrėjų gebėjimų ugdymas (ŽIP VP)*, *Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra (EA VP)* bei *Transeuropinių transporto tinklų plėtra (EA VP)* – visa savo apimtimi prisideda prie strategijos „Europa 2020“

įgyvendinimo (žr. lentelę Nr. 15);

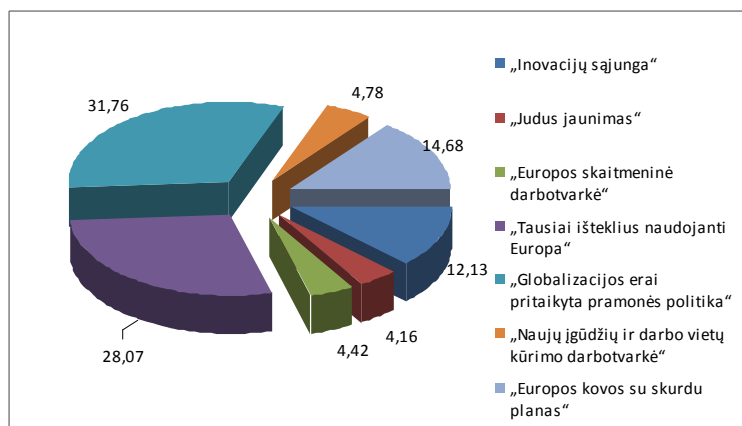
- ŽIP VP daugiausiai prisideda prie integracinio augimo prioriteto, tuo tarpu EA VP ir SS VP – prie tvaraus augimo prioriteto – įgyvendinimo;
- apie 20 proc. ES struktūrinės paramos lėšų yra skiriama sritims, kurios nėra tiesiogiai susijusios su strategija „Europa 2020“; tai sietina su tuo, kad ES sanglaudos politika yra platesnė nei Strategija ir dalis jos lėšų yra skiriama regioniniams prioritetams, prisidedantiems prie pagrindinio ES sutartyje įtvirtinto ES sanglaudos politikos tikslo – mažinti ekonominius, socialinius ir teritorinius išsivystymo skirtumus tarp ES regionų – įgyvendinimo;
- veiksmų programų įgyvendinimas prisideda tik prie tam tikrų atitinkamų strategijos „Europa 2020“ pavyzdinių iniciatyvų veiklos sričių įgyvendinimo, t.y. ne prie visų įvardytų veiklos sričių. Tai sietina su tuo, kad tas pats tikslas gali būti siekiamas įgyvendinant skirtingas veiklas/priemones, kurios aktualiausias sprendžiant konkrečios valstybės narės problemas ir yra adaptuotos prie nacionalinio konteksto, t.y. kiekviena šalis atsižvelgdama į nacionalinį kontekstą, jo ypatybes, pasirenka skirtingas priemones tam pačiam tikslui pasiekti.

Lentelė Nr. 11. VP indėlis įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ pavyzdines iniciatyvas

	Strategijos „Europa 2020“ pavyzdinė iniciatyva	VP prioritetas	VP priemonių, prisidedančių prie strategijos „Europa 2020“, skaičius	VP prioritetams skirtos lėšos, prisidedančios prie strategijos „Europa 2020“, Lt	Procentinis pasiskirstymas
1.	„Inovacijų sąjunga“	1.3 Tyrejų gebėjimų stiprinimas; 2.1 Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra.	21	2 251 895 004	12,13
2.	„Judus jaunimas“	1.2 Mokymasis visą gyvenimą.	16	771 205 345	4,16
3.	„Europos skaitmeninė darbotvarkė“	2.3 Informacinė visuomenė visiems.	15	820 042 712	4,42
4.	„Tausiai išteklius naudojanti Europa“	2.4 Esminė ekonominė infrastruktūra; 3.1 Vietinė ir urbanistinė plėtra, kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimas bei pritaikymas turizmo plėtrai; 3.3 Aplinka ir darnus vystymasis.	19	5 210 366 673	28,07
5.	„Globalizacijos erai pritaikyta pramonės politika“	1.1 Kokybiškas užimtumas ir socialinė aprėptis; 1.4 Administracinių gebėjimų	20	5 894 679 391	31,76

		stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas; 2.2 Verslo produktyvumo didinimas ir aplinkos verslui gerinimas; 2.4 Esminė ekonominė infrastruktūra; 2.5 Transeuropinių transporto tinklų plėtra.			
6.	„Naujų įgūdžių ir darbo vietų kūrimo darbotvarkė“	1.1 Kokybiškas užimtumas ir socialinė aprėptis; 1.2 Mokymasis visą gyvenimą; 1.4 Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas.	16	887 117 434	4,78
7.	„Europos kovos su skurdu planas“	1.1 Kokybiškas užimtumas ir socialinė aprėptis; 3.2 Viešųjų paslaugų kokybė ir prieinamumas: sveikatos, švietimo ir socialinė infrastruktūra.	36	2 723 459 696	14,68
Iš viso:			143	18 558 766 255	100

Schema Nr. 1. VP indėlis įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ pavyzdines iniciatyvas: procentinė išraiška

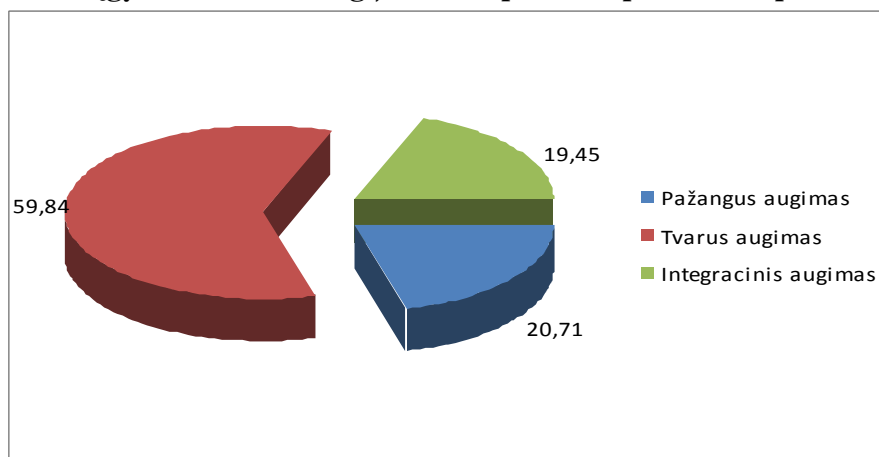

Lentelė Nr. 12. VP indėlis įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ prioritetus

	Strategijos „Europa 2020“ prioritetas	Strategijos „Europa 2020“ pavyzdinės iniciatyvos	VP priemonių, prisidedančių prie strategijos „Europa 2020“, skaičius	VP prioritetams skirtos lėšos, prisidedančios prie strategijos „Europa 2020“, Lt	Procentinis pasiskirstymas
1.	Pažangus augimas	„Inovacijų sąjunga“, „Judus jaunimas“, „Europos	52	3 843 143 061	20,71

		<i>skaitmeninė darbotvarkė“.</i>			
2.	Tvarus augimas	„Tausiai išteklius naudojanti Europa“, „Globalizacijos erai pritaikyta pramonės politika“.	39	11 105 046 064	59,84
3.	Integracinis augimas	„Naujų įgūdžių ir darbo vietų kurimo darbotvarkė“, „Europos kovos su skurdu planas“.	52	3 610 577 130	19,45
Iš viso:			143	18 558 766 255	100

Schema Nr. 2. VP indėlis įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ prioritetus: procentinė išraiška

Lentelė Nr. 13. Apibendrintas ŽIP VP, EA VP ir SS VP indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“

VP	2007–2013 m. ES struktūrinės paramos lėšos, numatytos VP įgyvendinimui, Lt	2007–2013 m. ES struktūrinės paramos lėšos, prisidedančios prie strategijos „Europa 2020“, Lt	2007–2013 m. ES struktūrinės paramos lėšos, prisidedančios prie strategijos „Europa 2020“, proc.
ŽIP VP	3 127 746 917	2 769 808 361	88,56
EA VP	10 544 950 398	8 673 313 479	82,25
SS VP	8 989 391 650	7 115 644 415	79,15
Iš viso:	22 662 088 965	18 558 766 255	81,89

Lentelė Nr. 14. Apibendrintas ESF, ERPF ir SF indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“

ES fondas	2007–2013 m. ES struktūrinės paramos lėšos, numatytos VP įgyvendinimui, Lt	2007–2013 m. ES struktūrinės paramos lėšos, prisidedančios prie strategijos „Europa 2020“, Lt	2007–2013 m. ES struktūrinės paramos lėšos, prisidedančios prie strategijos „Europa 2020“, proc.
ESF	3 127 746 917	2 769 808 361	88,56
ERPF	11 884 366 179	8 196 066 661	68,96
SF	7 649 975 869	7 592 891 233	99,25
Iš viso:	22 662 088 965	18 558 766 255	81,89

Lentelė Nr. 15. VP prioritetų indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020“

VP prioritetas	2007–2013 m. ES struktūrinės paramos lėšos, skirtos veiksmų programos prioritetams, Lt	VP prioritetams skirtos lėšos, prisidedančios prie strategijos „Europa 2020“, Lt	VP prioritetams skirtos lėšos, prisidedančios prie strategijos „Europa 2020“, proc.
<i>1.1 Kokybiškas užimtumas ir socialinė aprėptis</i>	1 286 693 188	1 284 805 973	99,85
<i>1.2 Mokymasis visą gyvenimą</i>	879 240 345	879 240 345	100
<i>1.3 Tyrėjų gebėjimų ugdymas</i>	407 452 843	407 452 843	100
<i>1.4 Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas</i>	554 360 541	198 309 200	35,77
<i>2.1 Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra</i>	1 844 442 161	1 844 442 161	100
<i>2.2 Verslo produktyvumo didinimas ir aplinkos verslui gerinimas</i>	2 090 771 029	1 836 640 760	87,85
<i>2.3 Informacinė visuomenė visiems</i>	828 971 962	820 042 712	98,92
<i>2.4 Esminė ekonominė infrastruktūra</i>	2 025 960 578	417 383 178	20,60
<i>2.5 Transeuropinių transporto tinklų plėtra</i>	3 754 804 668	3 754 804 668	100
<i>3.1 Vietinė ir urbanistinė plėtra, kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimas bei pritaikymas turizmo plėtrai</i>	2 920 303 369	1 194 200 020	40,89
<i>3.2 Viešųjų paslaugų kokybė ir prieinamumas: sveikatos, švietimo ir socialinė infrastruktūra</i>	2 173 917 080	2 083 357 830	95,83
<i>3.3 Aplinka ir darnus vystymasis</i>	3 895 171 201	3 838 086 565	98,53
Iš viso:	22 662 088 965	18 558 766 255	81,89

REKOMENDACIJOS

- Įvertinant strategijos „Europa 2020“ svarbą užtikrinant pažangų, tvarų ir integracinį ES augimą bei ES sanglaudos politikos indėlį siekiant Strategijos tikslų, rekomenduojama rengiant naujojo (2014–2020 m.) programavimo laikotarpio dokumentus didesnę dėmesį skirti Strategijai, suderinti ES paramos panaudojimo prioritetus su strategija „Europa 2020“. Tuo pačiu metu svarbu nepamiršti esminio ES sanglaudos politikos tikslo – socialinės, ekonominės ir teritorinės sanglaudos skatinimo – ir planuojant ES struktūrinės paramos panaudojimą dalį lėšų skirti regioniniams prioritetams, kurie nebūtinai sutampa su strategijos „Europa 2020“ tikslais, finansuoti.
- Atsižvelgiant į tai, kad strategijos „Europa 2020“ tikslai ir prioritetai gali būti įgyvendinami per įvairias viena kitą papildančias veiklas, o ES regionai skiriasi savo galimybėmis ir poreikiais, rekomenduojama planuojant ES struktūrinės paramos lėšomis finansuojamas veiklas strategijos „Europa 2020“ kontekste, nusistatyti tas priemones, kurios yra aktualiausios ir veiksmingiausios nacionaliniame kontekste, t.y. nusistatant priemones atsižvelgti į nacionalines ypatybes, siekiant maksimaliai efektyviai pasinaudoti struktūrinėmis investicijomis įgyvendinant Strategiją.
- Socialinės, švietimo ir sveikatos infrastruktūros plėtra, kuriai 2007–2013 m. programavimo laikotarpius skiriama apie 23 proc. Sanglaudos skatinimo veiksmų programos lėšų, gali būti neįtraukta į Europos Komisijos siūlomų ES struktūrinės paramos remtinų prioritetų, prisidedančių prie strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo, sąrašą. Įvertinant tai, siūloma derybų su Europos Komisija metu siekti, kad investicijos į pagrindinės infrastruktūros plėtrą ir toliau (2014–2020 m.) išliktų tinkamos finansuoti iš ES struktūrinės paramos kaip svarbus Lietuvos regioninis prioritetas.
- Atsižvelgiant į tai, kad prie strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo turėtų prisidėti visos bendrosios ES politikos sritys (kaip, pavyzdžiui, kaimo plėtra, žuvininkystė ir kt.), siūloma atlikti šių politikos sričių indėlio, siekiant Strategijos tikslų, analizę. Toks tyrimas turėtų pridėtinės vertės formuojant Lietuvos derybinę poziciją dėl 2014–2020 m. ES finansinės perspektyvos ir planuojant naujo laikotarpio ES finansinės paramos panaudojimą.

PRIEDAI

Priedas Nr. 1 . Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos priemonės, prisidedančios prie strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo.

Strategija „Europa 2020“		2007–2013 m. ES struktūrinė parama		
Prioritetas	Pavyzdinės iniciatyvos (veiksmai nacionaliniu lygmeniu)	Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programa		
		Prioritetas	Priemonės	ES fondų lėšos, Lt
Pažangus augimas: žiniomis ir inovacijomis pagrįsto ūkio vystymas.	<p>„Inovacijų sąjunga“:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pertvarkyti nacionalines ir (regionines) MTTP ir inovacijų sistemas, kad būtų skatinama kompetencija ir pažangi specializacija, stiprinti universitetų, mokslinių tyrimų centrų ir įmonių bendradarbiavimą, įgyvendinti bendras programas ir stiprinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą srityse, kuriose ES kuria pridėtinę vertę, atitinkamai priderinti finansavimo procedūras ir užtikrinti technologijų sklaidą visoje ES teritorijoje; ▪ užtikrinti pakankamą mokslo, matematikos ir inžinerijos absolventų skaičių, mokyklų mokymo programose dėmesį sutelkti į kūrybiškumą, naujoves ir verslumą; ▪ nustatyti išlaidų žinioms prioritetus, taip pat pasitelkti mokesčių lengvatas ir kitas finansines priemones didesnėms privačioms investicijoms į MTTP skatinti. 	1.3 Tyrėjų gebėjimų stiprinimas	<p>Tiesioginis indėlis:</p> <p>„Mokslininkų ir kitų tyrėjų kvalifikacijos tobulinimas, mobilumo ir studentų mokslinių darbų skatinimas (VP1-3.1-ŠMM-01-V)“; „Mokslininkų ir kitų tyrėjų kvalifikacijos ir kompetencijų tobulinimas (mokslo duomenų bazės, e. dokumentai (VP1-3.1-ŠMM-02-V)“; „Aukštos kvalifikacijos specialistų rengimas (VP1-3.1-ŠMM-03-V)“; „MTTP tematinė tinklų, asociacijų veiklos stiprinimas (VP1-3.1-ŠMM-05-K)“; „MTTP kokybė ir ekspertų rengimas (VP1-3.1-ŠMM-06-V)“; „Parama mokslininkų ir kitų tyrėjų mokslinei veiklai (visuotinė dotacija) (VP1-3.1-ŠMM-07-K)“; „Mokslo ir studijų būklės tyrimai (VP1-3.1-ŠMM-08-V)“; „Valstybės pagalba aukštos kvalifikacijos darbuotojų įdarbinimui įmonėse (VP1-3.2-ŠMM-01-K)“; „Žinių apie mokslą ir technologijas gilinimas ir sklaida tarp moksleivių ir jaunimo bei lyčių lygybės moksle skatinimas (VP1-3.2-ŠMM-02-V)“.</p>	407 452 843

	<p>„<i>Judus jaunimas</i>“:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ užtikrinti deramas investicijas į švietimo ir mokymo sistemas visais lygmenimis (nuo darželių iki aukštųjų mokyklų); ▪ gerinti švietimo rezultatus, kiekvienam segmentui (darželis, pradinė, vidurinė, profesinė ir aukštoji mokykla) parengti integruotą metodą, kuris aprėptų pagrindinius gebėjimus ir kuriuo būtų siekiama sumažinti mokyklų nebaigusių asmenų skaičių; ▪ didinti švietimo sistemų atvirumą ir tinkamumą kuriant nacionalines kvalifikacijų sistemas ir geriau pritaikant įgytas kvalifikacijas prie darbo rinkos poreikių; ▪ jaunimo integraciją į darbo rinką skatinti integruotais veiksmais, apimančiais pvz., profesinį orientavimą, konsultacijas ir gamybinę praktiką. 	<p>1.2 Mokymasis visą gyvenimą</p>	<p>Tiesioginis indėlis: „Švietimo kokybės užtikrinimo ir stebėsenos sistemų stiprinimas (VP1-2.1-ŠMM-01-V)“; „Studijų sistemos efektyvumo didinimas (VP1-2.1-ŠMM-04-K)“; „Studijas reglamentuojančių aprašų rengimas ar atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus kokybinius reikalavimus (VP1-2.2-ŠMM-01-V)“; „Aukščiausios kokybės formaliojo ir neformaliojo mokymo paslaugų teikimas (VP1-2.2-ŠMM-04-V)“; „Kalbų mokymo, verslumo ugdymo ir inovatyvių švietimo metodų kūrimas ir diegimas (VP1-2.2-ŠMM-05-K)“; „Besimokančiųjų pagrindinių kompetencijų ugdymas formaliojo ir neformaliojo švietimo sistemoje (VP1-2.2-ŠMM-06-V)“; „Studijų kokybės gerinimas, tarptautiškumo didinimas (VP1-2.2-ŠMM-07-K)“; „Aukštojo mokslo tarptautiškumo plėtra (VP1-2.2-ŠMM-08-V)“; „Studijų programų plėtra nacionalinėse kompleksinėse programose (VP1-2.2-ŠMM-09-V)“; „Neformaliojo švietimo paslaugų plėtra (VP1-2.2-ŠMM-10-V)“; „Profesinio orientavimo sistemos veiklos tobulinimas ir plėtra VP1-2.3-ŠMM-01-V“; „Alternatyvus ugdymas švietimo sistemoje (VP1-2.3-ŠMM-02-V)“; „Visuotinio priešmokyklinio ugdymo diegimas ir kitų mokymosi visą gyvenimą paslaugų prieinamumo didinimas ypač kaimo vietovėse (VP1-2.3-ŠMM-03-V)“; „Kokybiškos mokymosi psichologinės, specialiosios ar socialinės pedagoginės ir kitokios pagalbos besimokantiems teikimas, didinant mokymosi visą gyvenimą paslaugų prieinamumą (VP1-2.3-ŠMM-04-V)“; „Švietimo paslaugų sistemos prieinamumo didinimas specialiujų poreikių asmenims (mokiniais ir kt.) ir švietimo pagalbos specialistams (VP1-2.3-ŠMM-05-K)“; „Gabių vaikų ugdymo poreikių tenkinimas švietimo sistemoje (VP1-2.3-ŠMM-06-K)“.</p> <p>Netiesioginis indėlis: „Lyderyste paremtas ir lyderiavimą skatinantis švietimo įstaigų valdymo tobulinimas (VP1-2.1-ŠMM-02-V)“; „Švietimo personalo (administravimo personalo, švietimo</p>	<p>771 205 345</p>
--	--	------------------------------------	---	--------------------

			vadybininkų kvalifikacijos tobulinimo sistemų plėtra (VP1-2.1-ŠMM-03-V)“; „Bendrojo lavinimo, profesinio mokymo institucijų ir aukštųjų mokyklų pedagoginio personalo kvalifikacijos tobulinimas (VP1-2.2-ŠMM-02-V)“; „Mokymo personalo, dirbančio su lietuvių vaikais, gyvenančiais užsienyje, užsienio šalių piliečių vaikais, gyvenančiais Lietuvoje, ir kitų mokymosi poreikių turinčiais mokiniais kompetencijų tobulinimas (VP1-2.2-ŠMM-03-K)“.	
	<p>„Europos skaitmeninė darbotvarkė“:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rengti sparčiojo interneto veiklos strategijas, ir sritis, kuriose trūksta privačių investicijų, skirti viešąjį finansavimą, įskaitant struktūrinių fondų lėšas; ▪ sukurti teisinį pagrindą viešiesiems darbams derinti, kad būtų sumažintos tinklo plėtojimo išlaidos; ▪ skatinti teikti šiuolaikiškas ir patogias interneto paslaugas ir jomis naudotis (pvz., e. valdžia, internetinės sveikatos paslaugos, pažangus namas, skaitmeniniai įgūdžiai, saugumas). 	1.1. Kokybiškas užimtumas ir socialinė aprėptis	Netiesioginis indėlis: „Kompiuterinio raštingumo įgūdžių ugdymas (VP1-1.1-SADM-07-K)“.	
Tvarus augimas: tausiau išteklius naudojančio, ekologiškesnio ir konkurencingesnio ūkio skatinimas.	<p>„Tausiai išteklius naudojanti Europa“:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ laipsniškai panaikinti subsidijas, kuriomis daroma žala aplinkai, išskyrus subsidijas socialiniai remtiniams žmonėms; ▪ taikyti tokias rinką pagrįstas priemones, kaip mokestinės paskatos ir viešasis pirkimas, kad būtų priderinti gamybos ir 	–	–	–

	<p>vartojimo metodai;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ plėtoti pažangią, naujovišką ir visiškai tarpusavyje susietą transporto ir energijos infrastruktūrą ir iki galo išnaudoti IRT; ▪ užtikrinti, kad būtų derinamas ES transporto sistemos efektyvumą bendrai didinančių ES pagrindiniam tinklui priklausančių infrastruktūros projektų įgyvendinimas; ▪ sutelkti dėmesį į transporto politikos miestų aspektą, nes būtent miestuose išmetama daugiausia teršalų ir susidaro daugiausia spūsčių; ▪ energijos ir išteklių naudojimui mažinti pasitelkti reguliavimo priemonės, pastatų energetinio naudingumo standartus ir tokias rinka pagrįstas priemones, kaip apmokestinimas, subsidijos ir viešasis pirkimas, ir struktūrinių fondų lėšas investuoti į efektyviau energiją vartojančius viešuosius pastatus ir efektyvesnį atliekų perdirbimą; ▪ suteikti paskatų taikyti IRT naudojimui pagrįstas energijos taupymo priemones, kurios padėtų didinti energijos vartojimo efektyvumą daug 			
--	--	--	--	--

	energijos naudojančiuose sektoriuose.			
	<p>„Globalizacijos erai pritaikyta pramonės politika“:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kurti geresnę verslo aplinką, visų pirma pažangioms MVĮ, taip pat pasitelkiant viešojo sektoriaus pirkimą, kad būtų remiamos paskatos diegti inovacijas; ▪ sudaryti geresnes sąlygas užtikrinti intelektinės nuosavybės teisių įgyvendinimą; ▪ mažinti įmonėms tenkančią administracinę naštą ir gerinti su įmonėmis susijusių teisės aktų kokybę; ▪ glaudžiai bendradarbiauti su skirtingų sektorių suinteresuotosiomis šalimis (verslo, profesinių sąjungų, akademinės bendruomenės, NVO, vartotojų organizacijų), kad būtų nustatytos kliūtys, ir bendrai tirti, kaip palaikyti tvirtą pramonės ir žinių bazę ir užtikrinti, kad ES užimtų pirmaujančias pozicijas pasaulinio tvaraus vystymosi srityje. 	<p>1.1. Kokybiškas užimtumas ir socialinė aprėptis</p> <p>1.4 prioritetas. Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas</p>	<p>Tiesioginis indėlis: „Įmonių socialinė atsakomybė (VP1-1.1-SADM-03-V)“; „Verslumo skatinimas (VP1-1.1-SADM-08-K)“.</p> <p>„Viešojo ir privataus sektorių partnerystė (VP1-4.1-VRM-06-V)“; „Ekonominės veiklos reglamentavimo tobulinimas, kita verslo aplinka (VP1-4.3-VRM-03-V)“.</p>	63 930 873
Integracinis augimas: didelio užimtumo ūkio, kuriame	<p>„Naujų įgūdžių ir darbo vietų kūrimo darbotvarkė“:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ įgyvendinti nacionalinius lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyros metodo planus, kaip susitarta Europos 	<p>1.1. Kokybiškas užimtumas ir socialinė aprėptis</p>	<p>Tiesioginis indėlis: „Žmogiškųjų išteklių tobulinimas įmonėse (VP1-1.1-SADM-01-K)“; Socialinio dialogo skatinimas“ (VP1-1.1-SADM-02-K)“; „Šeimos ir darbo įsipareigojimų derinimas (VP1-1.1-SADM-04-K)“; „Žmogiškųjų išteklių tobulinimas viešajame sektoriuje (VP1-1.1-SADM-06-K)“;</p>	887 117 434

<p>užtikrinta socialinė ir teritorinė sanglauda, skatinimas.</p>	<p>Vadovų Taryboje, mažinti darbo rinkos segmentaciją ir sudaryti geresnes sąlygas keisti profesinę veiklą;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ peržiūrėti ir reguliariai stebėti mokesčių ir išmokų sistemų veiksmingumą, kad darbas būtų finansiškai patrauklus, ypač sutelkiant dėmesį į mažai kvalifikuotus asmenis, kartu šalinant priemones, kuriomis atgrasoma nuo savisamdos; ▪ skatinti naujas darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros formas ir aktyvaus senėjimo politiką, didinti lyčių lygybę; ▪ skatinti veiksmingą socialinio dialogo rezultatų įgyvendinimą ir jį stebėti; ▪ kuriant nacionalines kvalifikacijų sistemas suteikti akstiną įgyvendinti Europos kvalifikacijų sistemą; ▪ užtikrinti, kad kompetencijos, įskaitant neformalias ir savišvietos būdu įgytas kvalifikacijas, kurios būtinos norint toliau mokytis ir patekti į darbo rinką, būtų įgyjamos ir pripažįstamos visų bendrojo, profesinio, aukštojo ir suaugusiųjų mokymo sistemų; ▪ skatinti švietimo ir (arba) mokymo sektoriaus partnerystę su darbo sektoriumi, taip pat įtraukiant 	<p>1.2 Mokymasis visą gyvenimą</p> <p>1.4 prioritetas. Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas</p>	<p>„Kompiuterinio raštingumo įgūdžių ugdymas VP1-1.1-SADM-07-K“; „Kaimo vietovių darbo jėgos persiorientavimas iš žemės ūkio į kitas veiklas (VP1-1.1-SADM-09-V)“; „Sveikatos specialistų, prisidedančių prie sergamumo ir mirtingumo nuo pagrindinių neinfekcinių ligų mažinimo, kvalifikacijos kėlimas (VP1-1.1-SADM-10-V)“; „Žmogiškieji išteklių INVEST LT+ (VP1-1.1-SADM-11-V)“.</p> <p>„Lyderyste paremtas ir lyderiavimą skatinantis švietimo įstaigų valdymo tobulinimas (VP1-2.1-ŠMM-02-V)“; „Švietimo personalo (administravimo personalo, švietimo vadybininkų) kvalifikacijos tobulinimo sistemų plėtra (VP1-2.1-ŠMM-03-V)“; „Bendrojo lavinimo, profesinio mokymo institucijų ir aukštųjų mokyklų pedagoginio personalo kvalifikacijos tobulinimas (VP1-2.2-ŠMM-02-V)“; „Mokymo personalo, dirbančio su lietuvių vaikais, gyvenančiais užsienyje, užsienio šalių piliečių vaikais, gyvenančiais Lietuvoje, ir kitų mokymosi poreikių turinčiais mokiniais kompetencijų tobulinimas (VP1-2.2-ŠMM-03-K)“.</p> <p>„Kvalifikacijos tobulinimas Europos Sąjungos reikalų ir tarnybinės etikos srityse (VP1-4.1-VRM-02-V)“; „Valstybės institucijų ir įstaigų dirbančiųjų kvalifikacijos tobulinimas (VP1-4.1-VRM-03-V)“; „Savivaldybių institucijų ir įstaigų dirbančiųjų kvalifikacijos tobulinimas (VP1-4.1-VRM-04-R)“; „Viešųjų politikų reformų skatinimas VP1-4.3-VRM-02-V“.</p> <p>Netiesioginis indėlis:</p> <p>„Įmonių socialinė atsakomybė (VP1-1.1-SADM-03-V)“; „Ieškančių darbo asmenų integracija į darbo rinką (VP1-1.2-SADM-01-V)“; „Neįgaliųjų profesinės reabilitacijos sistemos kūrimas ir įgyvendinimas (VP1-1.2-SADM-02-V)“; „Neįgaliųjų profesinės reabilitacijos programų kūrimas</p>	
--	--	--	---	--

	<p>socialinius partnerius į švietimo ir mokymo programų planavimą.</p>		<p>bei įgyvendinimas, specialistų mokymas (VP1-1.2-SADM-03-K)“; „Diskriminacijos mažinimas ir socialinių problemų prevencija darbo rinkoje (VP1-1.3-SADM-01-K)“; „Socialinės rizikos ir socialinę atskirtį patiriančių asmenų integracija į darbo rinką (VP1-1.3-SADM-02-K)“; „Švietimo kokybės užtikrinimo ir stebėsenos sistemų stiprinimas (VP1-2.1-ŠMM-01-V)“; „Studijų sistemos efektyvumo didinimas (VP1-2.1-ŠMM-04-K)“; „Aukščiausios kokybės formaliojo ir neformaliojo mokymo paslaugų teikimas (VP1-2.2-ŠMM-04-V)“; „Kalbų mokymo, verslumo ugdymo ir inovatyvių švietimo metodų kūrimas ir diegimas (VP1-2.2-ŠMM-05-K)“; „Besimokančiųjų pagrindinių kompetencijų ugdymas formaliojo ir neformaliojo švietimo sistemoje (VP1-2.2-ŠMM-06-V)“; „Neformaliojo švietimo paslaugų plėtra (VP1-2.2-ŠMM-10-V)“; „Profesinio orientavimo sistemos veiklos tobulinimas ir plėtra VP1-2.3-ŠMM-01-V“; „Visuotinio priešmokyklinio ugdymo diegimas ir kitų mokymosi visą gyvenimą paslaugų prieinamumo didinimas ypač kaimo vietovėse (VP1-2.3-ŠMM-03-V)“; „Kokybiškos mokymosi psichologinės, specialiosios ar socialinės pedagoginės ir kitokios pagalbos besimokantiems teikimas, didinant mokymosi visą gyvenimą paslaugų prieinamumą (VP1-2.3-ŠMM-04-V)“; „Švietimo paslaugų sistemos prieinamumo didinimas specialiųjų poreikių asmenims (mokiniais ir kt.) ir švietimo pagalbos specialistams (VP1-2.3-ŠMM-05-K)“; „Mokslininkų ir kitų tyrėjų kvalifikacijos tobulinimas, mobilumo ir studentų mokslinių darbų skatinimas (VP1-3.1-ŠMM-01-V)“; „Aukštos kvalifikacijos specialistų rengimas (VP1-3.1-ŠMM-03-V)“.</p>	
	<p>„Europos kovos su skurdu planas“:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ skatinti bendrą kolektyvinę ir individualią atsakomybę kovojant su skurdu ir socialine atskirtimi; ▪ parengti ir įgyvendinti specialias priemones, skirtas 	<p>1.1. Kokybiškas užimtumas ir socialinė aprėptis</p>	<p>Tiesioginis indėlis:</p> <p>„Ieškančių darbo asmenų integracija į darbo rinką (VP1-1.2-SADM-01-V)“; „Neįgaliųjų profesinės reabilitacijos sistemos kūrimas ir įgyvendinimas (VP1-1.2-SADM-02-V)“; „Neįgaliųjų profesinės reabilitacijos programų kūrimas bei įgyvendinimas, specialistų mokymas (VP1-1.2-SADM-03-K)“; „Diskriminacijos mažinimas ir socialinių problemų</p>	<p>640 101 866</p>

	<p>konkrečių rizikos grupių (pvz., vienišų tėvų šeimos, vyresnio amžiaus moterys, mažumos, romai, žmonės su negalia ir benamiai) problemoms spręsti;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ iki galo išnaudoti socialinės apsaugos ir pensijų sistemas, kad būtų užtikrintos remiamos pajamos ir galimybės naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis. 		<p>prevencija darbo rinkoje (VP1-1.3-SADM-01-K)“; „Socialinės rizikos ir socialinę atskirtį patiriančių asmenų integracija į darbo rinką (VP1-1.3-SADM-02-K)“.</p>	
--	--	--	--	--

Priedas Nr. 2 . Ekonomikos augimo veiksmų programos priemonės, prisidedančios prie strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo.

Strategija „Europa 2020“		2007–2013 m. ES struktūrinė parama		
Prioritetas	Pavyzdinės iniciatyvos (veiksmai nacionaliniu lygmeniu)	Ekonomikos augimo veiksmų programa		
		Prioritetas	Priemonės	ES fondų lėšos, Lt
Pažangus augimas: žiniomis ir inovacijomis pagrįsto ūkio vystymas.	<p>„Inovacijų sąjunga“:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pertvarkyti nacionalines ir (regionines) MTTP ir inovacijų sistemas, kad būtų skatinama kompetencija ir pažangi specializacija, stiprinti universitetų, mokslinių tyrimų centrų ir įmonių bendradarbiavimą, įgyvendinti bendras programas ir stiprinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą srityse, kuriose ES kuria pridėtinę vertę, atitinkamai priderinti finansavimo procedūras ir užtikrinti technologijų sklaidą visoje ES teritorijoje; ▪ užtikrinti pakankamą mokslo, matematikos ir inžinerijos absolventų skaičių, mokyklų mokymo programose dėmesį sutelkti į kūrybiškumą, naujoves ir verslumą; ▪ nustatyti išlaidų žinioms prioritetus, taip pat pasitelkti mokesčių lengvatas ir kitas finansines priemones didesnėms privačioms investicijoms į MTTP skatinti. 	2.1 Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra	<p>Tiesioginis indėlis:</p> <p>„Aukšto lygio mokslinių tyrimų centrų ir kompetencijos centrų plėtojimas (VP2-1.1-ŠMM-02-V)“; „Nacionalinio atviros prieigos mokslinės komunikacijos ir informacijos centro kūrimas“ (VP2-1.1-ŠMM-03-V); „Bendrosios mokslo ir studijų infrastruktūros stiprinimas“ (VP2-1.1-ŠMM-04-V); „Infrastruktūros, skirtos žinių apie mokslinius tyrimus, technologijas ir inovacijas gilinimui ir sklaidai, kūrimas“ (VP2-1.1-ŠMM-05-V); „Nacionalinių mokslo programų ir kitų aukšto lygio mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros projektų vykdymas“ (VP2-1.1-ŠMM-06-V); „Idėja LT“ (VP2-1.3-ŪM-01-K); „Intelektas LT“ (VP2-1.3-ŪM-02-K); „Intelektas LT+“ (VP2-1.3-ŪM-03-K); „Inoklaster LT“ (VP2-1.4-ŪM-01-K); „Inoklaster LT+“ (VP2-1.4-ŪM-02-K); priemonė „Inogeb LT-1“ (VP2-1.4-ŪM-03-K); „Inogeb LT-2“ VP2-1.4-ŪM-04-V.</p>	1 844 442 161
	<p>„Judus jaunimas“:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ užtikrinti deramas investicijas į 			

	<p>švietimo ir mokymo sistemas visais lygmenimis (nuo darželių iki aukštųjų mokyklų);</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ gerinti švietimo rezultatus, kiekvienam segmentui (darželis, pradinė, vidurinė, profesinė ir aukštoji mokykla) parengti integruotą metodą, kuris aprėptų pagrindinius gebėjimus ir kuriuo būtų siekiama sumažinti mokyklų nebaigusių asmenų skaičių; ▪ didinti švietimo sistemų atvirumą ir tinkamumą kuriant nacionalines kvalifikacijų sistemas ir geriau pritaikant įgytas kvalifikacijas prie darbo rinkos poreikių; ▪ jaunimo integraciją į darbo rinką skatinti integruotais veiksmais, apimančiais pvz., profesinį orientavimą, konsultacijas ir gamybinę praktiką. 			
	<p>„Europos skaitmeninė darbotvarkė“:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rengti sparčiojo interneto veiklos strategijas, ir sritims, kuriose trūksta privačių investicijų, skirti viešąjį finansavimą, įskaitant struktūrinių fondų lėšas; ▪ sukurti teisinį pagrindą viešiesiems darbams derinti, kad būtų sumažintos tinklo plėtojimo išlaidos; ▪ skatinti teikti šiuolaikiškas ir patogias interneto paslaugas ir 	<p>2.3 Informacinė visuomenė visiems</p>	<p>Tiesioginis indėlis: „Elektroninės valdžios paslaugos“ (VP2-3.1-IVPK-01-V); „Elektroninė demokratija“ (VP2-3.1-IVPK-02-V); „Intelektualios valdymo sistemos“ (VP2-3.1-IVPK-03-V); „Lietuvos kultūra informacinėje visuomenėje“ (VP2-3.1-IVPK-04-V); „Elektroninė demokratija: regionai“ (VP2-3.1-IVPK-05-R); „Sąveikumas“ (VP2-3.1-IVPK-06-V); „Elektroninio mokymosi paslaugos“ (VP2-3.1-IVPK-07-V); „Elektroninės valdžios paslaugos savivaldybėse“ (VP2-3.1-IVPK-08-V); „Elektroninės sveikatos paslaugos“ (VP2-3.1-IVPK-10-V); „Elektroninės sveikatos paslaugos savivaldybėse“ (VP2-3.1-IVPK-11-V); „Lietuvių kalba informacinėje visuomenėje“ (VP2-3.1-IVPK-12-K);</p>	<p>820 042 712</p>

	<p>jomis naudotis (pvz., e. valdžia, internetinės sveikatos paslaugos, pažangus namas, skaitmeniniai įgūdžiai, saugumas).</p>		<p>„Mokslo duomenų archyvas“ (VP2-3.1-IVPK-13-V); „Pažangios elektroninės paslaugos“ (VP2-3.1-IVPK-14-K); „Plačiajuosčiai elektroninių ryšių tinklai“ (VP2-3.2-IVPK-01-V); „Informacinių technologijų sauga“ (VP2-3.2-IVPK-02-K).</p> <p>Netiesioginis indėlis: „Skaitmeninės televizijos plėtros skatinimas“ (VP2-3.1-IVPK-09-V).</p>	
<p>Tvarus augimas: tausiau išteklius naudojančio, ekologiškesnio ir konkurencingesnio ūkio skatinimas.</p>	<p>„Tausiai išteklius naudojanti Europa“:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ laipsniškai panaikinti subsidijas, kuriomis daroma žala aplinkai, išskyrus subsidijas socialiniai remtiniams žmonėms; ▪ taikyti tokias rinką pagrįstas priemones, kaip mokesstinės paskatos ir viešasis pirkimas, kad būtų priderinti gamybos ir vartojimo metodai; ▪ plėtoti pažangią, naujovišką ir visiškai tarpusavyje susietą transporto ir energijos infrastruktūrą ir iki galo išnaudoti IRT; ▪ užtikrinti, kad būtų derinamas ES transporto sistemos efektyvumą bendrai didinančių ES pagrindiniams tinklui priklausančių infrastruktūros projektų įgyvendinimas; ▪ sutelkti dėmesį į transporto politikos miestų aspektą, nes būtent miestuose išmetama daugiausia teršalų ir susidaro daugiausia spūsčių; 	<p>2.4 Esminė ekonominė infrastruktūra</p>	<p>Tiesioginis indėlis: „Šilumos tiekimo sistemos modernizavimas ir plėtra“ (VP2-4.2-ŪM-02-K).</p>	<p>178 080 088</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ energijos ir išteklių naudojimui mažinti pasitelkti reguliavimo priemonės, pastatų energetinio naudingumo standartus ir tokias rinka pagrįstas priemones, kaip apmokestinimas, subsidijos ir viešasis pirkimas, ir struktūrinių fondų lėšas investuoti į efektyviau energiją vartojančius viešuosius pastatus ir efektyvesnį atliekų perdirbimą; ▪ suteikti paskatų taikyti IRT naudojimui pagrįstas energijos taupymo priemones, kurios padėtų didinti energijos vartojimo efektyvumą daug energijos naudojančiuose sektoriuose. 			
	<p>„Globalizacijos erai pritaikyta pramonės politika“:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kurti geresnę verslo aplinką, visų pirma pažangioms MVĮ, taip pat pasitelkiant viešojo sektoriaus pirkimą, kad būtų remiamos paskatos diegti inovacijas; ▪ sudaryti geresnes sąlygas užtikrinti intelektinės nuosavybės teisių įgyvendinimą; ▪ mažinti įmonėms tenkančią administracinę naštą ir gerinti su įmonėmis susijusių teisės aktų kokybę; 	<p>2.2 Verslo produktyvumo didinimas ir aplinkos verslui gerinimas</p> <p>2.4 Esminė ekonominė infrastruktūra</p>	<p>Tiesioginis indėlis: „Lyderis LT“ (VP2-2.1-ŪM-01-K); „E-verslas LT“ (VP2-2.1-ŪM-02-K); „Procesas Lt“ (VP2-2.1-ŪM-03-K); „Naujos galimybės“ (VP2-2.1-ŪM-04-K); „Invest LT+“ (VP2-2.1.-ŪM-05-V); „Asistentas-1“ (VP2-2.2-ŪM-01-K); „Kontroliuojantieji fondai“ (VP2-2.3-ŪM-01-K); „Dalinis palūkanų kompensavimas“ (VP2-2.3-ŪM-02-V); „Garantijų fondas“ (VP2-2.3-ŪM-03-V).</p> <p>Netiesioginis indėlis: „Asistentas-2“ (VP2-2.2-ŪM-02-V); „Asistentas-3“ (VP2-2.2-ŪM-03-V); „Invest LT“ (VP2-2.4-ŪM-01-V).</p> <p>Tiesioginis indėlis: „Elektros perdavimo sistemos modernizavimas ir plėtra“ (VP2-4.1-ŪM-01-V); „Elektros skirstymo sistemos</p>	<p>5 830 748 518</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ glaudžiai bendradarbiauti su skirtingų sektorių suinteresuotosiomis šalimis (verslo, profesinių sąjungų, akademinės bendruomenės, NVO, vartotojų organizacijų), kad būtų nustatytos kliūtys, ir bendrai tirti, kaip palaikyti tvirtą pramonės ir žinių bazę ir užtikrinti, kad ES užimtų pirmaujančias pozicijas pasaulinio tvaraus vystymosi srityje. 	2.5 Transeuropinių transporto tinklų plėtra	<p>modernizavimas ir plėtra“ (VP2-4.2-ŪM-01-K).</p> <p>Netiesioginis indėlis: „Energetikos objektų rekonstravimas ir perkėlimas“ (VP2-4.2-ŪM-03-V); „Kelių tinklo tobulinimas gerinant saugumą ir mažinant neigiamą poveikį aplinkai“ (VP2-4.3-SM-01-V); „Valstybinės reikšmės kelių ir geležinkelių infrastruktūros techninių parametru gerinimas“ (VP2-4.4-SM-01-V); „Savivaldos transporto infrastruktūros modernizavimas ir plėtra“ (VP2-4.4-SM-02-R); „Sąlygų regioninei laivybai gerinimas, keleivių aptarnavimo pajėgumų tobulinimas“ (VP2-4.5-SM-01-V).</p> <p>Tiesioginis indėlis: „Transeuropinės reikšmės automobilių kelių infrastruktūros pralaidumo didinimas, techninių parametru gerinimas“ (VP2-5.1-SM-01-V); „Transeuropinės reikšmės geležin-kelio linijų modernizavimas ir plėtra, reikiamos infrastruktūros sukūrimas viešiesiems logistikos centrams steigti“ (VP2-5.1-SM-02-V); „Krovinių ir keleivių aptarnavimo infrastruktūros plėtra Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste“ (VP2-5.2-SM-01-V); „Tarpautinių oro uostų keleivių terminalų išplėtimas, skrydžių saugos ir aviacijos saugumo priemonių diegimas“ (VP2-5.3-SM-01-V); „Saugumą gerinančios inžinerinės infrastruktūros diegimas, miestų aplinkkelių tiesimas“ (VP2-5.4-SM-01-V).</p>	
Integracinis augimas: didelio užimtumo ūkio, kuriame užtikrinta socialinė ir teritorinė sanglauda, skatinimas.	<p>„Naujų įgūdžių ir darbo vietų kūrimo darbotvarkė“:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ įgyvendinti nacionalinius lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyros metodo planus, kaip susitarta Europos Vadovų Taryboje, mažinti darbo rinkos segmentaciją ir sudaryti geresnes sąlygas keisti profesinę veiklą; ▪ peržiūrėti ir reguliariai stebėti 	–	–	–

	<p>mokesčių ir išmokų sistemų veiksmingumą, kad darbas būtų finansiškai patrauklus, ypač sutelkiant dėmesį į mažai kvalifikuotus asmenis, kartu šalinant priemones, kuriomis atgrasoma nuo savisamdos;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ skatinti naujas darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros formas ir aktyvaus senėjimo politiką, didinti lyčių lygybę; ▪ skatinti veiksmingą socialinio dialogo rezultatų įgyvendinimą ir jį stebėti; ▪ kuriant nacionalines kvalifikacijų sistemas suteikti akstiną įgyvendinti Europos kvalifikacijų sistemą; ▪ užtikrinti, kad kompetencijos, įskaitant neformalias ir savišvietos būdu įgytas kvalifikacijas, kurios būtinos norint toliau mokytis ir patekti į darbo rinką, būtų įgyjamos ir pripažįstamos visų bendrojo, profesinio, aukštojo ir suaugusiųjų mokymo sistemų; <p>skatinti švietimo ir (arba) mokymo sektoriaus partnerystę su darbo sektoriumi, taip pat įtraukiant socialinius partnerius į švietimo ir mokymo programų planavimą.</p>			
	<p>„Europos kovos su skurdu planas“:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ skatinti bendrą kolektyvinę ir individualią atsakomybę kovojant su skurdu ir socialine 	-	-	-

	<p>atskirtimi;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ parengti ir įgyvendinti specialias priemones, skirtas konkrečių rizikos grupių (pvz., vienišų tėvų šeimos, vyresnio amžiaus moterys, mažumos, romai, žmonės su negalia ir benamiai) problemoms spręsti; ▪ iki galo išnaudoti socialinės apsaugos ir pensijų sistemas, kad būtų užtikrintos remiamos pajamos ir galimybės naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis. 			
--	---	--	--	--

Priedas Nr. 3. Sanglaudos skatinimo veiksmų programos priemonės, prisidedančios prie strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo.

Strategija „Europa 2020“		2007–2013 m. ES struktūrinė parama		
Prioritetas	Pavyzdinės iniciatyvos (veiksmai nacionaliniu lygmeniu)	Sanglaudos skatinimo veiksmų programa		
		Prioritetas	Priemonės	ES fondų lėšos, Lt
Pažangus augimas: žiniomis ir inovacijomis pagrįsto ūkio vystymas.	<p>„Inovacijų sąjunga“:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pertvarkyti nacionalines ir (regionines) MTTP ir inovacijų sistemas, kad būtų skatinama kompetencija ir pažangi specializacija, stiprinti universitetų, mokslinių tyrimų centrų ir įmonių bendradarbiavimą, įgyvendinti bendras programas ir stiprinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą srityse, kuriose ES kuria pridėtinę vertę, atitinkamai priderinti finansavimo procedūras ir užtikrinti technologijų sklaidą visoje ES teritorijoje; ▪ užtikrinti pakankamą mokslo, matematikos ir inžinerijos absolventų skaičių, mokyklų mokymo programose dėmesį sutelkti į kūrybiškumą, naujoves ir verslumą; ▪ nustatyti išlaidų žinioms prioritetus, taip pat pasitelkti mokesčių lengvatas ir kitas finansines priemones didesnėms privačioms investicijoms į MTTP skatinti. 	3.2 Viešųjų paslaugų kokybė ir prieinamumas: sveikatos, švietimo ir socialinė infrastruktūra	Netiesioginis indėlis: „Technologijų, gamtos mokslų ir menų mokymo infrastruktūros bendrojo lavinimo mokyklose pritaikymas ir atnaujinimas“ (VP3-2.2-ŠMM-01-V); „Universitetų infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra“ (VP3-2.2-ŠMM-02-V).	
	„Judus jaunimas“:	3.2 Viešųjų	Netiesioginis indėlis:	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ užtikrinti deramas investicijas į švietimo ir mokymo sistemas visais lygmenimis (nuo darželių iki aukštųjų mokyklų); ▪ gerinti švietimo rezultatus, kiekvienam segmentui (darželis, pradinė, vidurinė, profesinė ir aukštoji mokykla) parengti integruotą metodą, kuris aprėptų pagrindinius gebėjimus ir kuriuo būtų siekiama sumažinti mokyklų nebaigusių asmenų skaičių; ▪ didinti švietimo sistemų atvirumą ir tinkamumą kuriant nacionalines kvalifikacijų sistemas ir geriau pritaikant įgytas kvalifikacijas prie darbo rinkos poreikių; ▪ jaunimo integraciją į darbo rinką skatinti integruotais veiksmais, apimančiais pvz., profesinį orientavimą, konsultacijas ir gamybinę praktiką. 	paslaugų kokybė ir prieinamumas: sveikatos, švietimo ir socialinė infrastruktūra	„Suaugusiųjų švietimo institucijų modernizavimas“ (VP3-2.2-ŠMM-05-V); „Profesinio orientavimo sistemos infrastruktūros plėtra“ (VP3-2.2-ŠMM-07-V); „Specialiųjų mokyklų pertvarka, metodinių centrų steigimas“ (VP3-2.2-ŠMM-09-V); „Bendrojo lavinimo mokyklų modernizavimas“ (VP3-2.2-ŠMM-12-V); „Profesinio mokymo infrastruktūros plėtra“ (VP3-2.2-ŠMM-13-V); „Kolegijų infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra“ (VP3-2.2-ŠMM-14-V); „Kolegijų infrastruktūra, skirta studijoms“ (VP3-2.2-ŠMM-15-K); „Aukštųjų mokyklų infrastruktūra, skirta studijoms“ (VP3-2.2-ŠMM-16-V); „Universitetų infrastruktūros plėtra“ (VP3-2.2-ŠMM-18-V); „Pagrindinio ir vidurinio ugdymo ekspertinių institucijų bazės stiprinimas“ (VP3-2.2-ŠMM-19-V); „Nevalstybinių bendrojo lavinimo mokyklų ir valstybinių bendrojo lavinimo mokyklų, vykdančių meninio ugdymo programas, infrastruktūros plėtra“ (VP3-2.2-ŠMM-21-K).	
	<p>„Europos skaitmeninė darbotvarkė“:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rengti sparčiojo interneto veiklos strategijas, ir sritims, kuriose trūksta privačių investicijų, skirti viešąjį finansavimą, įskaitant struktūrinių fondų lėšas; ▪ sukurti teisinį pagrindą viešiesiems darbams derinti, kad būtų sumažintos tinklo plėtojimo išlaidos; ▪ skatinti teikti šiuolaikiškas ir 	–	–	

	patogias interneto paslaugas ir jomis naudotis (pvz., e. valdžia, internetinės sveikatos paslaugos, pažangus namas, skaitmeniniai įgūdžiai, saugumas).			
Tvarus augimas: tausiau išteklius naudojantį, ekologiškesnį ir konkurencinę ūkio skatinimas.	<p>„Tausiai išteklius naudojanti Europa“:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ laipsniškai panaikinti subsidijas, kuriomis daroma žala aplinkai, išskyrus subsidijas socialiniai remtiniams žmonėms; ▪ taikyti tokias rinką pagrįstas priemones, kaip mokesčių paskatos ir viešasis pirkimas, kad būtų priderinti gamybos ir vartojimo metodai; ▪ plėtoti pažangią, naujovišką ir visiškai tarpusavyje susietą transporto ir energijos infrastruktūrą ir iki galo išnaudoti IRT; ▪ užtikrinti, kad būtų derinamas ES transporto sistemos efektyvumą bendrai didinančių ES pagrindiniam tinklui priklausančių infrastruktūros projektų įgyvendinimas; ▪ sutelkti dėmesį į transporto politikos miestų aspektą, nes būtent miestuose išmetama daugiausia teršalų ir susidaro daugiausia spūsčių; ▪ energijos ir išteklių naudojimui mažinti pasitelkti reguliavimo priemonės, 	<p>3.1 Vietinė ir urbanistinė plėtra, kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimas bei pritaikymas turizmo plėtrai</p> <p>3.3 Aplinka ir darnus vystymasis</p>	<p>Tiesioginis indėlis:</p> <p>„Daugiabučių namų atnaujinimas pirmiausia didinant jų energijos vartojimo efektyvumą“ (VP3-1.1-VRM-03-R); „Jessica kontroliuojantysis fondas“ (VP3-1.1-AM-01-V); „Vandens apsaugos ir valdymo priemonių nustatymas“ (VP3-1.4-AM-01-V); „Biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio apsauga“ (VP3-1.4-AM-02-V); „Užterštų teritorijų poveikio vertinimas“ (VP3-1.4-AM-03-V); „Vandens telkinių būklės gerinimas“ (VP3-1.4-AM-04-R); „Pajūrio tvarkymas“ (VP3-1.4-AM-05-V); „Praeityje užterštų teritorijų tvarkymas“ (VP3-1.4-AM-06-R); „Aplinkos monitoringo, kontrolės ir prevencijos stiprinimas“ (VP3-1.4-AM-07-V); „Visuomenės informavimo apie aplinką sistemos sukūrimas ir plėtra“ (VP3-1.4-AM-08-V); „Visuomenės informavimo ir švietimo apie aplinką priemonių įgyvendinimas“ (VP3-1.4-AM-09-K).</p> <p>„Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra“ (VP3-3.1-AM-01-V); „Atliekų tvarkymo sistemos sukūrimas“ (VP3-3.2-AM-01-V); „Kompleksinė ekologiško viešojo transporto plėtra“ (VP3-3.3-SM-01-V); „Atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimas energijos gamybai“ (VP3-3.4-ŪM-02-K); „Viešosios paskirties pastatų renovavimas nacionaliniu lygiu“ (VP3-3.4-ŪM-03-V); „Viešosios paskirties pastatų renovavimas regioniniu lygiu“ (VP3-3.4-ŪM-04-R); „Viešosios paskirties pastatų renovavimo projektai, atitinkantys Lietuvos 2004–2006 metų bendrojo programavimo dokumento 1.2 priemonės „Energijos tiekimo stabilumo, prieinamumo ir didesnio energetikos</p>	5 032 286 585

	<p>pastatų energetinio naudingumo standartus ir tokias rinka pagrįstas priemonės, kaip apmokestinimas, subsidijos ir viešasis pirkimas, ir struktūrinių fondų lėšas investuoti į efektyviau energiją vartojančius viešuosius pastatus ir efektyvesnį atliekų perdėbimą;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ suteikti paskatų taikyti IRT naudojimui pagrįstas energijos taupymo priemonės, kurios padėtų didinti energijos vartojimo efektyvumą daug energijos naudojančiuose sektoriuose. 	<p>3.1 Vietinė ir urbanistinė plėtra, kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimas bei pritaikymas turizmo plėtrai</p>	<p>efektyvumo užtikrinimas“ naudos ir kokybės vertinimo kriterijus“ (VP3-3.4-ŪM-05-V).</p> <p>Netiesioginis indėlis: „Daugiabučių namų modernizavimo skatinimas“ (VP3-1.1-AM-02-V).</p>	
	<p><i>„Globalizacijos erai pritaikyta pramonės politika“:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kurti geresnę verslo aplinką, visų pirma pažangioms MVL, taip pat pasitelkiant viešojo sektoriaus pirkimą, kad būtų remiamos paskatos diegti inovacijas; ▪ sudaryti geresnes sąlygas užtikrinti intelektinės nuosavybės teisių įgyvendinimą; ▪ mažinti įmonėms tenkančią administracinę našą ir gerinti su įmonėmis susijusių teisės aktų kokybę; ▪ glaudžiai bendradarbiauti su skirtingų sektorių suinteresuotosiomis šalimis 	<p>3.1 Vietinė ir urbanistinė plėtra, kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimas bei pritaikymas turizmo plėtrai</p>	<p>Netiesioginis indėlis: „Daugiabučių namų atnaujinimas pirmiausia didinant jų energijos vartojimo efektyvumą“ (VP3-1.1-VRM-03-R); „Socialinio būsto plėtra ir jo kokybės gerinimas“ (VP3-1.1-VRM-04-R); „Jessica kontroliuojantysis fondas“ (VP3-1.1-AM-01-V); „Kompleksinė ekologiško viešojo transporto plėtra“ (VP3-3.3-SM-01-V); „Atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimas energijos gamybai“ (VP3-3.4-ŪM-02-K); „Viešosios paskirties pastatų renovavimas nacionaliniu lygiu“ (VP3-3.4-ŪM-03-V); „Viešosios paskirties pastatų renovavimas regioniniu lygiu“ (VP3-3.4-ŪM-04-R).</p>	

	(verslo, profesinių sąjungų, akademinės bendruomenės, NVO, vartotojų organizacijų), kad būtų nustatytos kliūtys, ir bendrai tirti, kaip palaikyti tvirtą pramonės ir žinių bazę ir užtikrinti, kad ES užimtų pirmaujančias pozicijas pasaulinio tvaraus vystymosi srityje.			
Integracinis augimas: didelio užimtumo ūkio, kuriame užtikrinta socialinė ir teritorinė sanglauda, skatinimas.	<p>„Naujų įgūdžių ir darbo vietų kūrimo darbotvarkė“:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ įgyvendinti nacionalinius lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyros metodo planus, kaip susitarta Europos Vadovų Taryboje, mažinti darbo rinkos segmentaciją ir sudaryti geresnes sąlygas keisti profesinę veiklą; ▪ peržiūrėti ir reguliariai stebėti mokesčių ir išmokų sistemų veiksmingumą, kad darbas būtų finansiškai patrauklus, ypač sutelkiant dėmesį į mažai kvalifikuotus asmenis, kartu šalinant priemones, kuriomis atgrasoma nuo savisamdos; ▪ skatinti naujas darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros formas ir aktyvaus senėjimo politiką, didinti lyčių lygybę; ▪ skatinti veiksmingą socialinio dialogo rezultatų įgyvendinimą ir jį stebėti; ▪ kuriant nacionalines 	–	–	–

	<p>kvalifikacijų sistemas suteikti akstiną įgyvendinti Europos kvalifikacijų sistema;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ užtikrinti, kad kompetencijos, įskaitant neformalias ir savišvietos būdu įgytas kvalifikacijas, kurios būtinos norint toliau mokytis ir patekti į darbo rinką, būtų įgyjamos ir pripažįstamos visų bendrojo, profesinio, aukštojo ir suaugusiųjų mokymo sistemų; ▪ skatinti švietimo ir (arba) mokymo sektoriaus partnerystę su darbo sektoriumi, taip pat įtraukiant socialinius partnerius į švietimo ir mokymo programų planavimą. 			
	<p>„Europos kovos su skurdu planas“:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ skatinti bendrą kolektyvinę ir individualią atsakomybę kovojant su skurdu ir socialine atskirtimi; ▪ parengti ir įgyvendinti specialias priemones, skirtas konkrečių rizikos grupių (pvz., vienišų tėvų šeimos, vyresnio amžiaus moterys, mažumos, romai, žmonės su negalia ir benamiai) problemoms spręsti; ▪ iki galo išnaudoti socialinės apsaugos ir pensijų sistemas, kad būtų užtikrintos remiamos pajamos ir galimybės naudotis sveikatos 	<p>3.2 Viešųjų paslaugų kokybė ir prieinamumas: sveikatos, švietimo ir socialinė infrastruktūra</p>	<p>Tiesioginis indėlis: „Sergamumo ir mirtingumo nuo širdies ir kraujagyslių ligų mažinimas“ (VP3-2.1-SAM-01-V); „Asmens sveikatos priežiūros įstaigų, teikiančių skubią medicinos pagalbą traumų ir kitais išorinių priežasčių sąlygotų būklių atvejais, infrastruktūros atnaujinimas“ (VP3-2.1-SAM-02-V); „Greitosios medicinos pagalbos ir skubios konsultacinės sveikatos priežiūros pagalbos infrastruktūros atnaujinimas“ (VP3-2.1-SAM-03-V); „Ankstyva onkologinių susirgimų diagnostika ir visavertis gydymas“ (VP3-2.1-SAM-04-V); „Diferencijuotų kompleksinės psichiatrinės pagalbos vaikui ir šeimai centrų įkūrimas“ (VP3-2.1-SAM-05-V); „Psichiatrijos stacionaro modernizavimas“ (VP3-2.1-SAM-06-V); „Psichikos dienos stacionarų (centrų) įkūrimas“ (VP3-2.1-SAM-08-R); „Krizių intervencijos centrų įkūrimas“ (VP3-2.1-SAM-09-R); „Ambulatorinių palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugų plėtra bei stacionarinių</p>	<p>2 083 357 830</p>

	<p>priežiūros paslaugomis.</p>	<p>paslaugų optimizavimas“ (VP3-2.1-SAM-10-V); „Investicijos į privačių asmens sveikatos priežiūros įstaigų teikiamų viešųjų ambulatorinių ir stacionariųjų paslaugų infrastruktūrą“ (VP3-2.1-SAM-12-K); „Technologijų, gamtos mokslų ir menų mokymo infrastruktūros bendrojo lavinimo mokyklose pritaikymas ir atnaujinimas“ (VP3-2.2-ŠMM-01-V); „Universitetų infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra“ (VP3-2.2-ŠMM-02-V); „Universitetų ligoninių infrastruktūros atnaujinimas ir pritaikymas studijoms“ (VP3-2.2-ŠMM-03-V); „Universalių daugiafunkciū centrų kaimo vietovėse steigimas“ (VP3-2.2-ŠMM-04-R); „Suaugusiųjų švietimo institucijų modernizavimas“ (VP3-2.2-ŠMM-05-V); „Investicijos į ikimokyklinio ugdymo įstaigas“ (VP3-2.2-ŠMM-06-R); „Profesinio orientavimo sistemos infrastruktūros plėtra“ (VP3-2.2-ŠMM-07-V); „Viešųjų bibliotekų, kurios yra bendrojo lavinimo įstaigose, tinklo infrastruktūros plėtra“ (VP3-2.2-ŠMM-08-V); „Specialiųjų mokyklų pertvarka, metodinių centrų steigimas“ (VP3-2.2-ŠMM-09-V); „Pedagoginių psichologinių tarnybų infrastruktūros, švietimo įstaigose dirbančių specialiųjų pedagogų, socialinių pedagogų, psichologų, logopedų darbo aplinkos modernizavimas“ (VP3-2.2-ŠMM-10-V); „Bendrojo lavinimo mokyklų modernizavimas“ (VP3-2.2-ŠMM-12-V), „Profesinio mokymo infrastruktūros plėtra“ (VP3-2.2-ŠMM-13-V); „Kolegijų infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra“ (VP3-2.2-ŠMM-14-V); „Kolegijų infrastruktūra, skirta studijoms“ (VP3-2.2-ŠMM-15-K); „Aukštųjų mokyklų infrastruktūra, skirta studijoms“ (VP3-2.2-ŠMM-16-V); „Universitetų infrastruktūros plėtra“ (VP3-2.2-ŠMM-18-V), „Pagrindinio ir vidurinio ugdymo ekspertinių institucijų bazės stiprinimas“ (VP3-2.2-ŠMM-19-V); „Nevalstybinių bendrojo lavinimo mokyklų ir valstybinių bendrojo lavinimo mokyklų, vykdančių meninio ugdymo programas, infrastruktūros plėtra“ (VP3-2.2-ŠMM-21-K); „Nestacionarių socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra“</p>	
--	--------------------------------	---	--

		<p>3.1 Vietinė ir urbanistinė plėtra, kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimas bei pritaikymas turizmo plėtrai</p> <p>3.2 Viešųjų paslaugų kokybė ir prieinamumas: sveikatos, švietimo ir socialinė infrastruktūra</p>	<p>(VP3-2.4-SADM-01-R); „Paslaugas, tarp jų profesinės rehabilitacijos, neigaliesiems teikiančių įstaigų plėtra“ (VP3-2.4-SADM-02-V); „Stacionarių socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra“ (VP3-2.4-SADM-03-V).</p> <p>Netiesioginis indėlis: „Daugiabučių namų atnaujinimas pirmiausia didinant jų energijos vartojimo efektyvumą“ (VP3-1.1-VRM-03-R); „Socialinio būsto plėtra ir jo kokybės gerinimas“ (VP3-1.1-VRM-04-R); „Jessica kontroliuojantysis fondas“ (VP3-1.1-AM-01-V); „Visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų infrastruktūros savivaldybėse plėtra“ (VP3-2.1-SAM-11-R).</p> <p>„Psichikos sveikatos priežiūros paslaugų stebėsenos užtikrinimo infrastruktūros modernizavimas“ (VP3-2.1-SAM-07-V).</p>	
--	--	---	---	--

LITERATŪROS SĄRAŠAS

Nacionaliniai strateginiai dokumentai:

1. Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategija konvergencijos tikslui įgyvendinti, patvirtinta Europos Komisijos 2007 m. balandžio 26 d. sprendimu Nr. K(2007)1808.
2. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programa, patvirtinta Europos Komisijos 2007 m. rugsėjo 24 d. sprendimu Nr. K(2007)4475.
3. Ekonomikos augimo veiksmų programa, patvirtinta Europos Komisijos 2007 m. liepos 30 d. sprendimu Nr. K(2007)3740.
4. Sanglaudos skatinimo veiksmų programa, patvirtinta Europos Komisijos 2007 m. liepos 30 d. sprendimu Nr. K(2007)3738.

Nacionaliniai teisės aktai:

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. liepos 23 d. nutarimas Nr. 789 „Dėl Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos priedo patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 95-3722; 2009, Nr. 36-1387, Nr. 90-3878, Nr. 121-5202; 2010, Nr. 9-416, Nr. 43-2063; Nr. 90-4778).
6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. liepos 23 d. nutarimas Nr. 788 „Dėl Ekonomikos augimo veiksmų programos priedo patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 95-3721; 2009, Nr. 36-1389, Nr. 39-1477, Nr. 79-3280, Nr. 144-6371; 2010, Nr. 28-1320, Nr. 56-2751, Nr. 92-4866, Nr. 133-6790, Nr. 142-7294).
7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. liepos 23 d. nutarimas Nr. 787 „Dėl Sanglaudos skatinimo veiksmų programos priedo patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 95-3720, Nr. 142-5628; 2009, Nr. 36-1388; Nr. 68-2773, Nr. 108-4532, 2010, Nr. 68-3408, Nr. 97-5031, Nr. 125-6427, Nr. 158-8046).

Europos Sąjungos teisės aktai:

8. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. An Agenda for new skills and jobs: A European contribution towards full employment. COM(2010) 682.
9. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. The European Platform against Poverty and Social Exclusion: A European framework for social and territorial cohesion COM(2010) 758.
10. Europos Komisijos 2010 m. kovo 3 d. komunikatas: 2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio

augimo strategija. KOM(2010) 2020.

11. Europos Komisijos 2010 m. rugpjūčio 26 d. komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui. Europos skaitmeninė darbotvarkė. KOM(2010) 245.
12. Europos Komisijos 2010 m. rugsėjo 15 d. komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui. Judus jaunimas – iniciatyva išlaisvinti jaunimo potencialą, kad Europos Sąjungos ekonomikos augimas būtų pažangus, tvarus ir integracinis. KOM(2010) 477.
13. Europos Komisijos 2010 m. spalio 28 d. komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui. Integruota globalizacijos eros pramonės politika. Didžiausias dėmesys – konkurencingumui ir tvarumui. KOM(2010) 614.
14. Europos Komisijos 2010 m. spalio 6 d. komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui. Strategijos „Europa 2020“ pavyzdinė iniciatyva „Inovacijų sąjunga“. KOM(2010) 546.
15. Europos Komisijos 2011 m. sausio 26 d. komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui. Strategijos „Europa 2020“ pavyzdinė iniciatyva „Tausiai išteklius naudojanti Europa“. KOM(2011) 21.
16. Europos Komisijos 2011 m. sausio 26 d. komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui. Regioninės politikos įnašas į tvarų augimą, įgyvendinant strategiją „Europa 2020“. KOM(2011) 17.